

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

مطالعه امکان سنجی مقدماتی

فوم بسته‌بندی

کارفرما:

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

تهیه کننده:

شرکت مهندسین مشاور بهبودگران صنایع کوچک

پاییز ۹۰

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

خلاصه مشخصات طرح

نام محصول	فوم بسته بندی
ویژگی محصول یا طرح	جایگزینی واردات
ظرفیت پیشنهادی طرح	۱۵۰۰ تن
موارد کاربرد	جهت بسته بندی کالا
مواد اولیه اصلی	گرانول پلی اتیلن و پلی استایرن انساطی و ماده پلی اورتان
محل تامین مواد اولیه	داخل و خارج کشور
اشغالزایی	۱۴ نفر
زمین مورد نیاز	۷۷۵۰ مترمربع
زیر بناء	تولیدی ۲۰۰۰ مترمربع
	اداری و سایر ۲۵۰ مترمربع
	انبار ۱۰۰۰ مترمربع
میزان مصرف سالانه یوتولیتی	آب ۹۰۰۰ مترمکعب
	برق ۳۰۰۰ کیلووات
	گاز ۳۰۰۰۰ مترمکعب
سرمایه ثابت	ارزی ۲۶۵۰۰۰ دلار
	ریالی ۱۵۳۸۳.۵ میلیون ریال
	مجموع ۱۸۵۶۳.۵ میلیون ریال
سرمایه در گردش	۳۲۳۱۷.۸۳ میلیون ریال
پیشنهاد محل اجرای طرح	کلیه استان های کشور می توانند انتخاب گردد.

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

فهرست:

عنوان ..... صفحه

.....	مقدمه.	۷
۱	- معرفی محصول	۸
۱-۱	- نام و کد محصول	۱۶
۱-۲	- شماره تعریفه گمرکی	۱۷
۳	- شرایط واردات	۱۸
۴	- بررسی و ارائه استاندارد ملی و بین المللی	۱۹
۵	-- بررسی و ارائه اطلاعات لازم در زمینه قیمت داخلی و جهانی محصول	۱۹
۶	- موارد مصرف و کاربرد	۲۲
۷	- بررسی کالاهای جایگزین	۲۸
۸	- اهمیت استراتژیک کالا در دنیای امروز	۲۸
۹	- کشورهای عمدۀ تولید کننده و مصرف کننده محصول	۲۹
۱۰	- شرایط صادرات	۳۱
۲	- وضعیت عرضه و تقاضا	۳۲
۱	- بررسی ظرفیت بهره برداری واحدهای فعال کشور	۳۲
۱-۱	- بررسی ظرفیت بهره برداری	۳۲
۱-۲	- بررسی روند اسمی تولید	۳۶
۱-۳	- ظرفیت عملی در واحدهای تولیدی فعال	۳۷
۱-۴	- بررسی سطح تکنولوژی تولید در واحدهای موجود	۳۸
۱-۵	- نام کشورها و شرکت‌های سازنده ماشین‌آلات	۳۹
۲	- بررسی وضعیت طرح‌های جدید و طرح‌های توسعه در دست اجرا	۴۰
۳	- بررسی روند واردات محصول	۴۱

۴-۲- بررسی روند مصرف محصول.....	۴۳
۵-۲- بررسی روند صادرات محصول	۴۴
۶-۲- بررسی نیاز به محصول با الوبت صادرات.....	۴۵
۳- بررسی اجمالی تکنولوژی و روش‌های تولید در کشور و مقایسه با دیگر کشورها ...	۴۶
۴- تعیین نقاط قوت و ضعف تکنولوژی‌های مرسوم.....	۵۶
۵- تعیین حداقل ظرفیت اقتصادی و برآورد حجم سرمایه‌گذاری ثابت مورد نیاز	۵۸
۱-۵- اطلاعات مربوط به سرمایه ثابت طرح	۶۰
۱-۱- ۵- هزینه‌های زمین و ساختمان‌سازی	۶۰
۱-۲- ۵- هزینه ماشین‌آلات و تجهیزات خط تولید	۶۲
۱-۳- ۵- هزینه تاسیسات	۶۴
۱-۴- ۵- هزینه ملزمات اداری و خدمات	۶۵
۱-۵- ۵- هزینه‌های خرید حق انشعاب	۶۵
۱-۶- ۵- هزینه‌های قبل از بهره‌برداری	۶۶
۲- ۵- هزینه‌های سالیانه	۶۸
۳- ۵- سرمایه در گردش طرح.....	۷۲
۴- ۵- کل سرمایه مورد نیاز طرح.....	۷۳
۵- ۵- شاخص‌های اقتصادی طرح	۷۳
۶- میزان مواد اولیه عمده مورد نیاز سالانه و محل تامین آن	۷۵
۶-۱- معرفی مواد اولیه مورد نیاز	۷۵
۶-۲- معرفی محل تامین مواد اولیه	۷۶
۷- پیشنهاد منطقه مناسب برای اجرای طرح	۷۷
۸- وضعیت تامین نیروی انسانی و تعداد اشتغال.....	۷۸
۹- بررسی میزان آب، برق، سوخت و امکانات مخابراتی مورد نیاز و نحوه تامین آنها	۷۹
۱۰- وضعیت حمایتهای اقتصادی و بازرگانی	۸۰

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

۱۰-۱	- حمایتهای تعریفه گمرکی	۸۰
۱۰-۲	- حمایتهای مالی	۸۰
۱۱	- تجزیه و تحلیل و ارائه جمع‌بندی در مورد احداث واحدهای جدید	۸۲
۱۲	- منابع و مأخذ	۸۳

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

مقدمه :

مطالعات امکان‌سنجی، مطالعات کارشناسی است که قبل از اجرای طرح‌های سرمایه‌گذاری اقتصادی انجام می‌گیرد. در این مطالعات از نگاه بازار، فنی، مالی و اقتصادی ، طرح مورد بررسی و آنالیز قرار گرفته و نتایج حاصل از آن به عنوان مبنایی برای تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاران مورد استفاده قرار می‌گیرد.

گزارش حاضر مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح تولید فوم بسته بندی می‌باشد.

در این مطالعه ما به بررسی امکان تولید محصول فوم بسته‌بندی از جنبه‌های مذکور می‌پردازیم به عبارتی در این طرح ، ایجاد واحد صنعتی فوم بسته بندی از منظر اقتصادی ، فنی ، اجتماعی و سیاسی مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.

ساختمان این طرح مطالعاتی به ترتیب ذیل است:

ابتدا محصول مورد مطالعه به طور دقیق معرفی شده و سپس بررسی‌های لازم روی بازار آن صورت خواهد گرفت و در ادامه مطالعات فنی در خصوص چگونگی تولید و امکانات سخت‌افزاری و نرم‌افزاری مورد نیاز نیز شناسایی شده و در نهایت ظرفیت‌های اقتصادی و حجم سرمایه‌گذاری مورد نیاز برای اجرای طرح برآورد و ارائه خواهد شد تا با استفاده از آن سرمایه‌گذاران و علاقهمندان محترم بتوانند کلیه اطلاعات مورد نیاز را کسب و در جهت انجام سرمایه‌گذاری اقتصادی با دید باز و مسیر شفاف اقدام نمایند.

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

۱-معرفی محصول

نوع بشر از بدو آفرینش، آنگاه که موفق به ساخت ادوات و تجهیزات جهت بهبود وضعیت زندگی خود شد، جهت نقل مکان آنها نیازمند بسته‌بندی گردید.

صنعت بسته‌بندی به عنوان یکی از مهمترین و تعیین‌کننده‌ترین عوامل موثر عرضه کالا و موفقیت در کسب بازار، هم اکنون تمامی فعالیت‌های تولیدی و بازرگانی را در جهان متوجه خود کرده به نحوی که اگرچه مقوله جدیدی در صنعت و اقتصاد نیست ولی با تحولاتی که یافته توجه بسیاری را به خود جلب نموده و به عاملی تعیین‌کننده در موفقیت عرضه کالا و خدمات تبدیل شده است.

متاسفانه با تمام اهمیت آن هنوز در ایران توجهی اساسی به آن نشده و می‌توان گفت صنعت فوم‌سازی که شاید یکی از مهمترین شاخه‌های صنعت بسته‌بندی است آنچنانکه باید مورد توجه قرارنگرفته، اگرچه در سالهای اخیر اقداماتی در جهت نوسازی آن بعمل آمده ولی هنوز راهی دراز در پیش است.

در این گزارش پس از تعریفی اجمالی از بسته‌بندی و تقسیمات آن، به گروه بسته بندی با مواد شیمیائی (فوم بسته بندی) توجه خواهد شد.

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

جایگاه صنعت بسته‌بندی در جهان و ایران

اهمیت صنایع بسته‌بندی در دنیای امروز و نقش تعیین‌کننده آن در حفظ و نگهداری، شکل شدن کالا، سهولت حمل و نقل، طول عمر، استحکام، قیمت تمام شده، و... در حدی است که گاهاً اهمیت آن در جلب مشتری بیش از کیفیت محتوی است. بدین جهت به آن بها داده شده و در نتیجه به پیشرفت‌های بسیار نائل گردیده به نحوی که سیستم بسته‌بندی در حال حاضر، حتی با ده سال گذشته نیز قابل مقایسه نیست. اما متأسفانه در کشور ما این رشته علاوه بر مشکلات عام صنعت همانند عدم ثبات و قانونمندی اقتصادی، تاثیرپذیری از نرخ ارز، مدیریت ناکارآمد، کمبود نیروی متخصص، افزایش بی‌رویه دستمزدها، قانون کار، تورم نیروی کار غیرمتخصص، کثرت عوارض، مالیاتها و ... از کاروان پیشرفت تکنولوژی بسیار عقب ماند. البته باید اذعان داشت که صنعت بسته‌بندی نیز همانند سایر رشته‌های صنعت به پیشرفت‌های نائل آمده از جمله استفاده از ماشین آلات مدرن ولی متأسفانه دارای حلقه‌های مفقوده ایست که باعث ناکاراشدن آن گردیده که مهمترین آن شاید عدم توجه لازم به آموزش، تحقیقات و نوآوری باشد.

به هر حال به منظور بررسی این صنعت بعلت گستردگی دامنه و تنوع مواد اولیه مصرفی و به تبع آن تفاوت تکنولوژی، می‌بایست ابتدا آن را به گروههایی تقسیم نمود:

- ۱- بسته‌بندی با فلز
- ۲- بسته‌بندی با چوب ، کاغذ یا مقوا
- ۳- بسته‌بندی با مواد شیمیائی همچون نایلون ، پلاستیک و...
- ۴- بسته‌بندی با شیشه و سرامیک
- ۵- بسته‌بندی با الیاف و پارچه

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

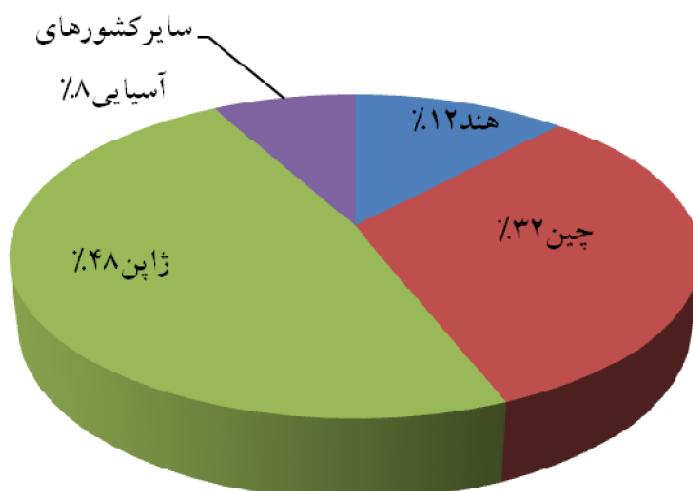

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

صنعت بسته بندی ژاپن با ارزش ۵۵ میلیارد دلار دارای سهم ۴۸ درصدی در بازار آسیا می باشد.

پس از ژاپن، چین با ۳۶ میلیارد دلار و سهم ۳۲ درصدی و کشور هند با ۱۴ میلیارد دلار سهم ۱۲

درصدی در

شکل(۱): صنعت بسته بندی آسیا به تفکیک منطقه

منطقه آسیا دارد. سایر کشورهای آسیا با ارزش ۹ میلیارد دلار دارای ۸ درصد از سهم این بازار هستند.

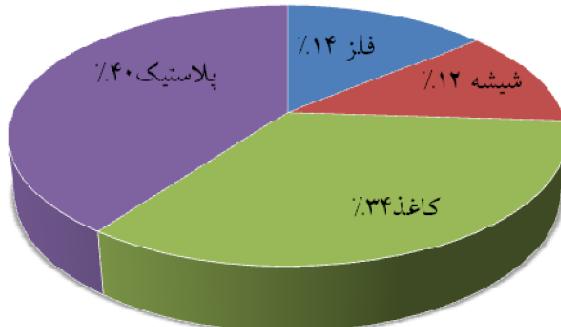
پلاستیک و کاغذ از عمدۀ مواد مصرفی با ارزش ۱۱۴ میلیارد دلار در بازار بسته بندی آسیاست. پلاستیک با ۴۰ درصد سهم مواد، کاغذ و مقوا با سهم ۳۴ درصدی، فلز با ۱۴ درصد و شیشه با ۱۲ درصد، ترکیب مواد مورد استفاده در بسته بندی در بازار آسیا می باشند.

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

شکل(۲): مصرف مواد بسته بندی در آسیا

میانگین نرخ رشد سالیانه در بازار آسیا حدود ۱/۵٪ است. میانگین رشد سراسری بسته بندی در حدود ۳/۵٪ است و انتظار می رود تا پایان سال ۲۰۱۴ به ارزشی معادل ۵۹۷ میلیارد دلار برسد.

به طور کلی در تولید فوم بسته بندی از ۳ نوع ماده اولیه پلیمری استفاده می گردد:

۱- فوم پلی اتیلن

۲- فوم پلی استایرن انساطی (EPS)

۳- فوم پلی اورتان

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

مشخصات و ویژگیهای هر یک از مواد فوق به شرح زیر است:

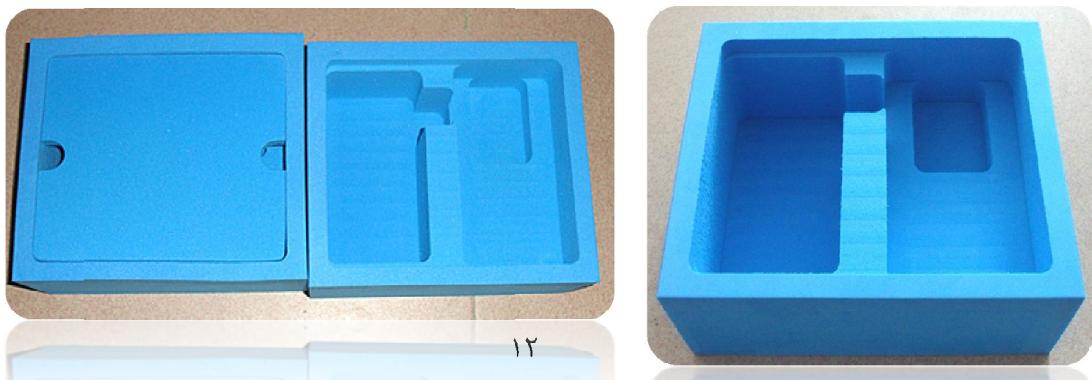
۱- فوم پلی اتیلن:

معمولًا به نام فوم PE شناخته می‌شود. از دسته فوم‌های سلول بسته می‌باشد که به شکل قطعات مسطح یا رول موجود است. بدلیل کیفیت جذب و شوک بسیار عالی PE، برای بسته بندی مناسب می‌باشد. چگالی فوم PE از ۱ الی ۹ پوند بر فوت مکعب است.

فوم پلی‌اتیلن به فرم پیوند متقطع (Cross Linked) نیز موجود است که چگالی بالایی دارد. برخلاف فوم‌های پلی‌اتیلن دیگر، این نوع فوم قابلیت حفاظت را دارد و به طور وسیع برای بسته بندی محصولات پزشکی بکار می‌رود.

EVA یا اتیلن ونیل استات نیز از دسته فوم‌های سلول بسته است که دارای مشخصات زیر است:

- مقاوم در برابر نفوذ مواد شیمیایی
- جذب آب بسیار کم
- عایق صوتی عالی
- مقاوم در برابر نفوذ مواد روغنی
- جذب شک و انرژی بالا
- دوستدار محیط زیست و قابل بازیافت

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

۲ فوم پلی استایرن انبساطی (EPS: Expanded Polystyrene)

یک ترمو پلاستیک سلول بسته با چگالی بین $0.7\text{--}3$ پوند بر فوت مکعب می‌باشد. این نوع فوم سبک و سخت بوده و هدایت گرمایی پایینی دارد. مقاومت فشاری بالا و جذب شوک بسیار عالی از ویژگی‌های EPS می‌باشد. این مشخصات، EPS را برای ایزولاسیون و بسته‌بندی محافظتی مناسب می‌سازد. همچنین با دستگاه‌های برش توسط سیم داغ Hot Wire موجود در بازار، به اشكال و طرح‌های مختلف درمی‌آید.

فوم بسته‌بندی EPS علاوه بر سبکبودن و ضریب‌پذیری می‌تواند به اشكال و رنگ‌های مختلف تولید گردد و همچنین باید متذکر شد که هیچ نوع باکتری و قارچ و ... نمی‌تواند بر روی آن رشد و نمو داشته باشد. در نتیجه بسته‌بندی با EPS گزینه مناسبی برای بسته‌بندی سبزیجات، میوه، ماهی و ... جهت صادرات می‌باشد.

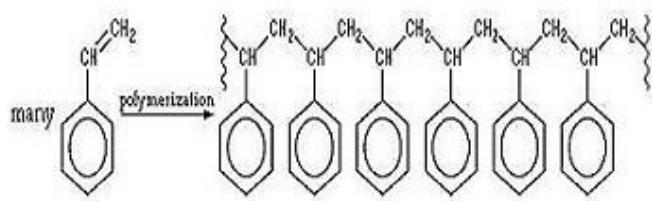
ضریب‌های عایق بودن EPS

۱۰ سانتی متر EPS معمولی در برابر صدا $42\text{--}45$ دسی بل عایق است

۱۰ سانتی متر EPS معمولی در برابر گرما 35% عایق است

نماد پلی استایرن انبساطی

ساختار خطی پلی استایرن انبساطی

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

سهولت تولید محصول به هر شکل و اندازه از مزایای این روش بوده که باعث توسعه آن شد. پلی استایرن انساطی یا به اختصار EPS پلی استایرن ضدآتش می‌باشد گرانولی سبک و سفید رنگ است. این ماده اولین بار در سال ۱۹۵۰ تولید گردید.

۳- فوم پلی اورتان:

با قابلیت انعطاف‌پذیری در رنگهای مختلف موجود است و مربوط به کلاس فوم سلول باز می‌باشد.

- فوم‌های پلی‌اتر: مناسب جهت بسته‌بندی و عایق صوتی. چگالی آن کمتر از ۲ پوند بر فوت مکعب می‌باشد.

- فوم‌های پلی‌استر: چگالی آن ۲ الی ۶ پوند بر فوت مکعب می‌باشد. مناسب جهت بسته‌بندی و عایق صوتی

تولویلن در ایزو سیونات (TDI) و پلی الکل از ترکیبات اصلی جهت تولید فوم پلی اورتان است. فوم پلی اورتان کاربرد وسیعی دارد. از جمله کاربردهای این فوم تولید مواد بسته‌بندی، تشكهای نرم و سطوح پوششی فنری می‌باشد. عامل دمشی، همانند متیلن کلراید و آب، و افزودنیهای متفاوت دیگر نیز مورد نیاز است.

با ایجاد حباب و پایدار کردن آنها در یک ماتریس پلیمری می‌توان فوم ساخت. اصول بنیادی فرآیندهای تولید فوم به هم شبیه بوده اما روش‌های مختلفی برای ساخت فوم‌های پلیمری وجود دارد.

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

فوم کردن شیمیایی و فیزیکی دو روش مهم در صنعت تولید فوم می باشد که اولی منحصرا به واکنشهای شیمیایی وابسته است و دومی شامل تغییرات فیزیکی می باشد. در هر دو روش سه مرحله پرسازی گاز، انبساط گاز و پایدارسازی فوم وجود دارد.

تکنولوژیهای مختلفی در تولید فوم در ۵۰ سال اخیر به کار گرفته شده اند. تکنولوژیهای مرسوم جهت تولید فوم بسته‌بندی شامل فوم کردن شیمیایی (reactive)، اکستروژن و قالبگیری فشاری است.

طریقه ساختن فوم بسته بندی از پلی اورتان قدری متفاوت با دو نوع فوم دیگر است. فوم پلی اورتان بعنوان پر کننده در بسیاری از صنایع دیگر همانند یخچال سازی، صنایع مبلمان و غیره بکار می‌رود. اما هنوز از این ماده در کشور برای بسته بندی استفاده نمی‌شود. مواد اولیه این نوع

فوم با نسبت خاص جهت رسیدن به سختی مورد نظر - قبل از آنکه بسط داده شوند و به فوم تبدیل گردند، به صورت مایع و با حجم کم می باشند که فوم گسترش یافته ۲۸۰ برابر حجمی تر از مایع آن می‌شود. ۶۰۰ میلی لیتر پلی اورتان حجمی بین ۳۵ الی ۴۰ لیتر را اشغال می‌کند پس از تهیه قالب با قراردادن ورق مخصوص (film) روی آن و تزریق مقدار کافی از فوم پلی اورتان خواهیم دید که بعد از گذشت زمان بسیار کوتاه فوم پلی اورتان سخت شده و شکل قالب را به خود

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

می گیرد. چنین خواصی فوم پلی اورتان را در مقایسه با دیگر فومها انعطاف پذیرتر می نماید و سرعت فرایند بسته بندی را بالا می برد.

۱-۱ - نام و کد محصول

با توجه به نوع مواد اولیه مصرفی جهت تهیه فوم بسته بندی، کدهای آیسیک مربوط به هر کدام متفاوت خواهد بود که ذیلا به آنها اشاره شده است.

جدول (۱): کد آیسیک

ردیف	نام محصول	واحد محصول	کد آیسیک
۱	پلی استایرن معمولی	تن	۲۵۲۰۱۷۱۳
۲	پلی استایرن منبسط شده EPS	تن	۲۵۲۰۱۷۲۲
۳	پلی اتیلن	تن	۲۵۲۰۱۷۱۷
۴	پلی اورتان	تن	۲۴۱۳۱۲۷۰
۵	فوم نرم پلی اورتان	تن	۲۵۲۰۱۷۱۹
۶	فوم سخت پلی اورتان	تن	۲۵۲۰۱۷۲۰

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

۱- شماره تعرفه گمرکی

جهت کدبندی کالا برای صادرات، واردات و مبادلات تجاری و همچنین تعیین حقوق گمرکی و

غیره از دو نوع طبقه بندی استفاده می شود که عبارت است از:

✓ طبقه بندی و نامگذاری براساس بروکسل

✓ طبقه بندی مرکز استاندارد و تجارت بین المللی

در داد و ستد های بین المللی ایران از طبقه بندی بروکسل جهت طبقه بندی کالاهای استفاده

می شود که در خصوص فوم های بسته بندی به شرح جدول ذیل می باشد:

جدول (۲): شماره تعرفه گمرکی

SUQ	مالیات بر ارزش افزوده	حقوق ورودی	نوع کالا	شماره تعرفه
Kg	۴	۴۰	سایر صفحه ها، ورق ها، ورقه های نازک و نوار پلاستیکی از پلیمرهای استایرن	۳۹۲۱۱۱۰۰
Kg	۴	۲۰	صفحه ها، ورق ها، ورقه های نازک و باریکه های اسفنجی از سایر مواد پلاستیکی (که شامل فوم پلی اتیلن نیز می شود	۳۹۲۱۱۹۰۰
Kg	۴	۴	پودر EPS ضدآتش	۳۹۰۳۱۱۱۰
Kg	۴	۴	پودر EPS سایر	۳۹۰۳۱۱۱۰

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

۱-۳ - شرایط واردات

مطابق اطلاعات موجود در کتاب « آمار واردات و صادرات گمرک جمهوری اسلامی ایران » حقوق ورودی انواع گرانولهای پلی استایرن و پلی اتیلن در تمامی گریدها 4% می باشد. حقوق ورودی شامل حقوق گمرکی، مالیات، ثبت سفارش کالا و سایر وجوه دریافتی از کالاهای وارداتی است.

با توجه به آمار واردات موجود مشاهده می گردد که میزان واردات محصولات فومی شکل و از جمله فوم بسته بندی خیلی بالا نبوده که علت آن حقوق بالای گمرکی و حجمی بودن این محصولات و در نتیجه هزینه بالای حمل و نقل برای آنها می باشد. پیش بینی می شود با وجود مصرف رو به رشد فومهای بسته بندی توسط صنایع مختلف در کشور، واردات ماده اولیه این محصول که به صورت گرانول می باشد در سالهای آینده افزایش یابد.

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

۴- بررسی و ارائه استاندارد ملی و بین المللی

در جدول زیر استانداردهای مرتبط با صنعت بسته بندی حاصل از فوم که از موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران اخذ شده آورده شده است:

جدول (۳): شماره استاندارد

ردیف	موضوع	شماره استاندارد
۱	بسته بندی- ظروف پلاستیکی از جنس پلی پروپلین و پلی استایرن- روش‌های آزمون	۱۱۲۲۸
۲	بسته بندی- ظروف پلی استایرن تولید شده به روش شکل دهی گرمایی جهت بسته بندی مواد غذایی- ویژگیها	۱۱۵۴۸
۳	فرآورده‌های عایق کاری حرارتی برای ساختمان- فوم پلی استایرن منبسط (EPS) ساخته شده در کارخانه- ویژگیها	۱۰۹۵۰
۴	فرآورده‌های عایقکاری حرارتی- فوم پلی اورتان صلب ساخته شده در کارخانه- ویژگیها	۸۲۹۸

۵- بررسی و ارائه اطلاعات لازم در زمینه قیمت داخلی و جهانی محصول

با توجه به مطالعات و بررسی‌های صورت گرفته در بازار، مشخص گردیده که در حال حاضر شرکت‌های مختلفی فوم بسته‌بندی تولید می‌کنند که برخی EVA و برخی دیگر نیز از فوم EPS جهت تولید فوم بسته‌بندی استفاده می‌نمایند. از جمله شرکت‌های عمده تولیدکننده فوم بسته‌بندی می‌توان به شرکت‌های فوم یزدی، ارم فوم، برش فوم، پارس فرآورده، یونولیت، جنرال پلاستو فوم و

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

خزر پلاستیک اشاره کرد. اکثر این شرکت‌ها فوم بسته‌بندی را در کنار سایر محصولات فومی تولید می‌کنند زیرا روش تولید آنها یکسان می‌باشد و فقط در مرحله آخر و نوع برشکاری و قالبگیری متفاوتند. از این روی تفاوت قیمت ورقهای فومی و فوم بسته‌بندی در هزینه قالبگیری می‌باشد. قیمتهای استعلام شده در مهر ماه سال ۱۳۹۰ از شرکت‌های فوق به شرح ذیل است:

جدول (۴): قیمت فروش انواع فوم در بازار داخل

مشخصات محصول	قیمت (ریال)
- ورق ضخامت ۳۰ میلیمتر - ابعاد ۱۵۰×۱۸۰ سانتیمتر EVA	۲۶۰۰۰
EPS بسته بندی (بدون هزینه طراحی قالب)	۶۵۰۰۰ به ازای هر کیلو
ورق فوم پلی اتیلن	۳۰۰۰۰ به ازای هر کیلوگرم

علیرغم خواص و ویژگی‌های بسیار عالی که در مورد فوم پلی اورتان وجود دارد هم اکنون در کشور از این تکنولوژی جهت فوم بسته‌بندی استفاده نمی‌گردد. در صورتی که با هزینه کمتر می‌توان انواع مدل‌ها را با سرعت بالا قالب‌گیری کرد. قیمت دستگاههای تزریق با توجه به تنوع برای ماشین تزریق فشار پایین (low pressure machine) از مبلغ ۲۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال و ماشین تزریق فشار بالا (high pressure machine) از مبلغ ۶۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال در کشور موجود است و قیمت مواد اولیه پلی اورتان نیز حدود ۴۰۰۰۰-۳۸۵۰۰۰ ریال به ازای هر کیلو می‌باشد. همچنین قیمتهای استعلام شده از چند شرکت خارجی (چین، کره جنوبی و ایالات متحده) به شرح ذیل می‌باشد:

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

جدول (۵): قیمت فروش انواع فوم در بازار جهانی

محصول	اندازه	ضخامت	قیمت (USD/pcs)
ورق فوم EVA با سختی ۳۸ درجه	(۲۰x۱) متر	(میلیمتر) ۴	۱.۸۱
		(میلیمتر) ۱۰	۴.۳۱
		(میلیمتر) ۲۰	۸.۷۲
		(میلیمتر) ۳۰	۱۳.۱۲
		(میلیمتر) ۴۰	۱۷.۶۴
		(میلیمتر) ۵۰	۲۳.۶۲
توری پلی اتیلن جهت بسته بندی میوه	عرض (به صورت تاخورده): ۶ سانتیمتر طول: ۵۰ متر (رول)	ابعاد خطوط توری: ۰.۰۰۴۲ به ازای هر متر ۲ میلیمتر	۰.۰۰۴۲
ورق پلی اتیلن	-	(میلیمتر) ۱۵	۲.۴-۳.۱
ورق EVA	۴۰x۸۰ (سانتیمتر)	(میلیمتر) ۳	۱۲
		(میلیمتر) ۰.۲۵"	۱۳
		(میلیمتر) ۰.۵"	۱۸
		(میلیمتر) ۰.۷۵"	۲۴
		(میلیمتر) ۱"	۳۰
		(میلیمتر) ۱.۵"	۴۹
		(میلیمتر) ۲"	۶۱
		(میلیمتر) ۳"	۱۰۶
		(میلیمتر) ۴"	۱۳۹
		(اینج) ۸	۲.۹۵
فوم پلی اورتان (مکعب)	(اینج) ۱۰۱۰	(اینج) ۱۰	۳.۴
		(اینج) ۱۲۶۱۲	۴
		(اینج) ۱۲۶۱۸	۵.۲۵

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

۶-۱- موادر مصرف و کاربرد

یکی از بالاترین درصد مرجع شدن محصولات توسط مصرف‌کنندگان ، مربوط به خسارت واردہ به محصول در هنگام حمل و نقل و انبارداری می‌باشد که علاوه بر خسارت اقتصادی برای تولیدکنندگان، موجب دلسربدی مصرف‌کنندگان از آن نوع محصول می‌گردد.

لذا نوع فوم بسته‌بندی برای محصولات مختلف متفاوت است و با میزان محافظت از آن محصول رابطه مستقیم دارد. ناگفته نماند که ظاهر بسته‌بندی نیز تاثیر بسزایی در پذیرش آن محصول دارد.

مزایای بسته‌بندی با فوم :

۱. خاصیت ضربه پذیری فوم باعث وارد شدن کمترین صدمات به تولیدات می‌گردد.
۲. قابلیت بالای تحمل فشار فوم باعث می‌شود که بتوان از آن در بسته‌بندی تولیدات سنگین مانند ماشین‌های لباسشویی، یخچال و ... استفاده نموده و می‌توان در انبارها با چیدن تولیدات روی هم در حجم انبار صرفه‌جویی کرد.
۳. خاصیت جذب آب در حد صفر فوم باعث می‌شود که رطوبت به تولیدات بسته‌بندی شده اثر ننماید و بر عکس کارتون که در هوای مرطوب تغییر شکل می‌دهد هیچ گونه تغییر شکلی در بسته‌بندی بوجود نمی‌آید.
۴. سبکی و زیبایی فوم در بسته‌بندی موجب جلب مشتری برای تولیدکنندگان می‌گردد.

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

یکی از فومهای پلیمری پرمصرف فومهای پلی اتیلن هستند. پلی اتیلن با دانسیته کم (LDPE) مواد اولیه فوم پلی اتیلن می‌باشد. دانسیته این پلیمر کمتر از 940 kg/cm^3 بوده و متوسط دانسیته فوم پلی اتیلن نیز در حدود 30 kg/cm^3 است. منبسط شدن پلی اتیلن در حدود ۳۰ برابر، علت این کاهش وزن می‌باشد. این فوم مقاومت شیمیایی بالایی نسبت به مواد آلی و غیرآلی دارد و با توجه به دانسیته، به دو دسته انعطاف پذیر و نیمه سخت تقسیم می‌گردند. این فومهای پلی اتیلن را می‌توان به نرمی فوم پلی اورتان و به سختی فوم پلی استایرن ساخت.

فوم پلی اتیلن را می‌توان برای بسته بندی انواع محصولات صنعتی، کالاهای شکستنی و کربیستال، لوازم خانگی و صوتی و تصویری، ابزارهای دقیق، تجهیزات پزشکی و خصوصاً محصولات و میوه‌های صادراتی بکار برد. این محصول به دلیل داشتن فضاهای متعدد محتوی هوا مانند یک بالشتک مطمئن و ضربه‌گیر در شکل‌های متنوع و مناسب در ضخامت‌های ۱ میلی‌متر تا ۳۰ میلی‌متر در فرم‌های یک‌لایه و چندلایه تولید می‌شود. معمولاً از فومهای توری شکل، جهت

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

بسته‌بندی میوه‌ها و صیفی‌جات صادراتی و لوکس استفاده می‌کنند. این روش بسته‌بندی از فشرده شدن محصولات روی هم و ایجاد لکه و خرابی جلوگیری نموده و با ایجاد فضا بین آنها موجب تهویه بهتر می‌شود. همچنین عایق بودن در برابر رطوبت، منع از رشد کپک و در نتیجه موجب افزایش زمان ماندگاری محصولات کشاورزی می‌گردد. سبکی، زیبایی، قابلیت بازیافت و عاری بودن از مواد و گازهای سمی، قابلیت چاپ کامل مشخصات محصول (لمینت کردن فوم) از جمله ویژگیهای فوم پلی اتیلن می‌باشد.

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

یکی از پراستفاده‌ترین مصارف فوم های EVA استفاده از آن در بسته‌بندی و ساخت پکهای نگهدارنده برای محصولات است.

نمونه‌ای از استفاده از فوم در بسته بندی محصولات :

- بسته بندی ساعت، طلا و جواهرات
- بسته بندی محصولات یدکی
- بسته بندی لوازم خانگی
- بسته بندی کتاب کودکان (رنگ بندی شاد و متنوع)
- بسته بندی محصولات نظامی و ...

مزایای استفاده از فوم EVA در بسته بندی محصولات :

- انواع متنوع (نرم، نیمه سخت، سخت، رنگ بندی، ارتجاعی و ...)
- جلوگیری از شکنندگی و خراش
- جلوگیری از هرگونه ضربه
- قابل انعطاف و شکل پذیر
- قابل روکش دار کردن و رنگ کردن
- قیمت تمام شده مناسب.

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

مزایای استفاده از فوم پلی اورتان:

اشغال فضای کمتر: مواد اولیه انى فومها قبل از آنکه بسط داده شوند و به فوم تبدیل گرددند، به

صورت مایع و با حجم کم می باشند که فوم گسترش یافته ۲۸۰ برابر حجمی تر از مایع آن می شود. لذا معادل یک تریلی مواد آماده بسته‌بندی را می توان در دو بشکه ۲۰۰ لیتری مواد اولیه فوم نگهداری نمود.

انعطاف پذیر: به دلیل خاصیت شکل‌پذیری و متغیر بودن می‌توان آن را برای بسته‌بندی هر نوع محصولی و با هر شکلی، با هر وزن و اندازه‌ای به کار برد و به همین دلیل فضای مورد استفاده برای تولید ضربه‌گیرهای فومی، تجهیزات و امکانات زیادی نیاز ندارند.

اقتصادی بودن: مواد اولیه فوم در دسترس و ارزان است و بسته‌بندی فومی امنیت کالا را حفظ می نماید. لذا استفاده از این روش برای بسته‌بندی کاملاً اقتصادی می باشد.

مهندسی حفاظت: عملیات اجرایی بسته‌بندی فومی در صورت طراحی مهندسی صحیح می‌تواند در درازمدت و در تمام دفعاتی که کالا جابجا، حمل و نقل و انبار می شود از آن کالا با بیشترین اطمینان محافظت می نماید.

سریع: روش فوم در کیسه این تکنولوژی می تواند بیش از ۲۱ تکه در دقیقه تولید گردد و با استفاده از ماشین‌آلات جدید این عملیات تنها با لمس یک کلید انجام می‌گردد.

حفظ از محیط زیست: به جهت حفظ محیط زیست می‌توان موارد زیر را انجام داد:
کاهش دادن (Reduce)، استفاده مجدد (Reuse)، بازگشت (Return) و قابلیت دفن شدن (landfill compatibility)

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

۷- بررسی کالاهای جایگزین

در صنعت برای بسته بندی گاها از محصولاتی مانند پوشش‌های دارای حباب هوا (Bubble Wrap) و یا پوشال و بسته‌بندی کاغذی یا مقوایی جهت حفاظت از کالاهای استفاده می‌گردد. اما کاملاً واضح است که اینگونه محصولات حفاظت کاملی در مقابل ضربه و صدمه از محصول نمی‌نمایند و بیشتر جهت بسته‌بندی لوازم خانگی و جابجایی‌های کوتاه بکار می‌روند. لذا می‌توان گفت که این کالا از کالای جایگزین قابل توجهی برخوردار نبوده و لازم است در جایگاه خود مورد استفاده قرار گیرد.

۸- اهمیت استراتژیک کالا در دنیای امروز

فوم بسته‌بندی به دلیل داشتن کیفیت و دوام و خاصیت ضدآب و ضد باکتری و همچنین مقاومت شیمیایی، جذب ارتعاش بالا و قابلیت انعطاف و ضربه‌پذیری، حمل آسان و قابلیت قالبگیری راحت و سریع و اقتصادی امروزه از اهمیت خاصی در دنیا برخوردار است و می‌تواند جایگزین مناسبی برای محصولات بسته‌بندی دیگر باشد. این فوم‌ها بدلیل وزن کم و با توجه به استفاده فراوان از آنها در صنعت بسته‌بندی کالاهای مختلف به منظور جلوگیری از صدمات احتمالی در حین جابجایی، باعث کاهش هزینه‌های نگهداری و حمل و نقل کالاهای به خصوص در هنگام صادرات و واردات می‌شوند. لذا می‌توان از آن به عنوان یک کالای استراتژیک یاد کرد.

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

۹- کشورهای عمده تولید کننده و مصرف کننده

همانطور که بیان گردید فرآیند تولید فوم بسته‌بندی آسان است و از دلایل مهم عدم صادرات و واردات این محصول حجیم بودن آن می‌باشد. بنابراین عمده‌ترین تولیدکنندگان این محصول مصرف‌کنندگان آن نیز محسوب می‌گردند. در دنیا، کشورهای اروپایی شامل انگلستان، فرانسه، ایتالیا و آلمان، کشورهای آمریکای شمالی و کشورهای آسیایی مانند چین، ژاپن، هند، اندونزی، کره جنوبی و ایران از عمده ترین تولیدکنندگان فوم بسته‌بندی می‌باشند.

شرکتهای داخلی عمده تولید کننده و مصرف کننده محصول:

از شرکتهای تولید کننده فوم بسته بندی می‌توان به شرکتهای زیر اشاره کرد:

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

جدول (۶): شرکتهای داخلی تولید کننده فوم

نام شرکت	نوع تولید	آدرس
فوم یزدی	EVA فوم	تهران، بازار پاچنار، کوچه منوچهرخانی، پاساز موسوی مهر، پلاک ۱۶
یونوفوم	EPS فوم	تهران، خیابان فدائیان اسلام، سه راه پل سیمان، خیابان فرهنگیان، پلاک ۴۷۹
ارم فوم	EPS فوم	کرج، شهرک صنعتی سیمین دشت، فلکه اول، جنب بانک صادرات، کد پستی: ۳۱۶۵۹۱۴۹۵۵
شرکت فومیران	EVA فوم	تهران، منطقه ۷، بهارشیراز، کوچه لواسانی، پلاک ۱۱، واحد ۳، کد پستی: ۱۵۶۵۸۱۴۹۱۳
برش فوم	EPS فوم	تهران، منطقه ۸، م. رسالت، ضلع جنوب شرقی، کوچه ایران، پلاک ۸ ، طبقه دوم، واحد ۶
پلاستوفوم آستانه اراک	EPS فوم	مرکزی، شازند، شهرک صنعتی بابایی، ابتدای شهرک
خرز پلاستیک	EPS فوم	رشت - شهر صنعتی - ورودی اول - خیابان ابن سینا
خرز فوم کندوان	EPS فوم	مازندران، چالوس، شهرک صنعتی مرزن آباد، خرز فوم کندوان
پوشش خرز فوم شمال	EPS فوم	شهرستان شفت، شهرک صنعتی، خیابان گلستان، خیابان نیستان سوم

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

۱۰- شرایط صادرات

از نقطه نظر مقررات وزارت بازرگانی، برای صادرات محصولات تولیدی طرح هیچگونه شرایط و محدودیتی وجود ندارد. با توجه به حجم بودن و اشغال فضای زیاد در مسائل حمل و نقل، صادرات و واردات این محصول رایج نیست. فرایند تولید ساده و سرمایه گذاری اندک واحد تولیدی بسیاری از مصرف کنندگان را راغب به تولید این محصول می کند و از واردات به دلایل گفته شده منصرف می سازد. حتی با واردات مواد اولیه جهت تولید فوم بسته بندی، همچنان تولید آن مقرر و صادرات آن آزاد می باشد.

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

۲ - وضعیت عرضه و تقاضا

با توجه به کاربرد این محصول در انواع صنایع و حتی مصارف خانگی، تولید آنها هر ساله روند رو به رشدی خواهد داشت. بدلیل اینکه واردات این محصول با توجه به حجم بودن آن، خیلی مرسوم نیست نیاز به تولید فوم بسته‌بندی در کشور کاملاً آشکار بوده و ظرفیت خالی برای تولید این محصول وجود دارد.

۱- ۲- بررسی ظرفیت بهره‌برداری واحدهای فعال کشور

۱- ۱- بررسی ظرفیت‌های بهره‌برداری

همه واحدهای صنعتی که انواع فوم پلی‌استایرن و یا پلی‌اتیلن تولید می‌نمایند بالقوه توانایی تولید فوم بسته‌بندی را دارند و با دریافت سفارش، فوم بسته‌بندی مورد نظر به ابعاد و در اشکال مختلف تولید می‌شود. با توجه به آنچه گفته شد در جدول زیر واحدهای تولیدکننده فوم که در موقع ثبت شرکت عبارت بسته بندی را نیز در حوزه فعالیت خود آورده‌اند با مراجعه به بانک اطلاعاتی وزارت صنایع و معادن استخراج شده است.

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

جدول شماره (۷): واحدهای تولید کننده فوم بسته بندی

استان ها	کل ظرفیت واحدهای تولید کننده - تن	تعداد واحد صنعتی مستقر در استان
آذربایجان غربی	۶۰۰	۱
آذربایجان شرقی	۱۵۰۰	۱
اردبیل	۱۰۰	۱
اصفهان	۲۶۰۰	۱
تهران	۶۱۹۰	۲
چهارمحال بختیاری	۳۰۰	۱
خراسان رضوی	۱۱۰۰	۱
زنجان	۲۸۱۵	۱
سمنان	۲۷۲۳	۴
فارس	۲۲۵	۱
کرمان	۷۰۰	۱
مرکزی	۱۷۰۰	۱
قزوین	۳۹۵۷	۲
گیلان	۳۰۰۰	۱
مازندران	۶۱۵	۳
جمع	۲۸۱۲۵	۲۲

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

فوم نرم پلی اورتان

تعداد	ظرفیت(تن)	نام استان
۱	۳۰۰	آذربایجان شرقی
۲	۱۸۰	اصفهان
۱	۳۵۲۸۰	تهران
۲	۶۳۵	مرکزی
۶	۳۹۰۹۵	جمع

فوم سخت پلی اورتان

تعداد	ظرفیت(تن)	نام استان
۱	۱۰۰	اصفهان
۲	۳۲۳	تهران
۱	۳۵	مرکزی
۴	۴۵۸	جمع

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

تعداد واحد و ظرفیت اسمی تولید فوم پلی اتیلن

تعداد	ظرفیت(تن)	استان
۴	۴۳۰۰	آذربایجان شرقی
۱	۲۰۰۰	اردبیل
۶	۸۸۳۰	اصفهان
۲	۸۵۹	البرز
۳	۶۵۷۸	تهران
۳	۵۶۵۰	خراسان رضوی
۱	۷۶۰۰	زنجان
۲	۶۶۵۰	فارس
۱	۱۰۰۰	قم
۳	۳۹۵۰	مازندران
۲	۷۱	همدان
۲۸	۴۷۴۸۸	جمع

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

۲-۱-۲ - بررسی روند اسمی تولید

با مراجعه بر آمار و اطلاعات منتشر شده وزارت صنایع و معادن و بر حسب سال شروع بهره‌برداری واحدهای صنعتی، روند ظرفیت اسمی تولید فوم بسته‌بندی شامل فوم پلی اتیلن و فوم پلی استایرن در جدول زیر نشان داده شده است.

جدول (۸): میزان تولید فوم در سالهای اخیر

میزان تولید داخلی							واحد سنچش	نام کالا
۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸	۱۳۸۷	۱۳۸۶	۱۳۸۵	۱۳۸۴		
۲۵۷۵۰	۲۱۲۶۰	۱۷۶۲۴	۱۵۶۵۶	۱۵۲۳۲	۹۳۵۰	۹۰۷۸	تن	فوم پلی اتیلن و پلی استایرن

اکثر واحدهای تولیدی از فوم پلی استایرن انبساطی جهت تولید فوم استفاده می‌نمایند. لازم به ذکر است همانطور که گفته شد صنایع تولید فوم می‌توانند در شرایط وجود سفارش، فوم را به اشكال مختلف جهت بسته‌بندی کالا تولید نمایند در نتیجه آمار فوق با احتساب مقادیر دیگر تولید انواع فوم شامل ورق و غیره که لزوماً در بسته‌بندی مورد استفاده قرار می‌گیرند، می‌باشد. بطوریکه جدول بالا نشان می‌دهد، روند ظرفیت در کشور همواره از وضعیت صعودی برخوردار بوده است.

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

۳- ۱- ۲- ظرفیت عملی در واحدهای تولیدی فعال و روند آن

برای اطلاع از ظرفیت عملی واحدهای فعال کشور باید گفت که واحدهای تولید کننده فوم بسته بندي که فهرست آنها در جدول شماره ۷ آورده شد، از مالکیت خصوصی برخوردار هستند. لذا امکان دسترسی به آمار تولید واقعی آنها بسیار دشوار می‌باشد و برای اطلاع از ظرفیت عملی این واحدها مطالعات میدانی انجام شده و بر طبق آن نتیجه گیری شده است که با توجه بر کمبود این مواد در کشور، ظرفیت عملی واحدهای فعال حدود ۹۰ درصد ظرفیت اسمی آنها صورت می‌گیرد.

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

۴- ۱- ۲- بررسی سطح تکنولوژی تولید در واحدهای فعال

تکنولوژی تولید این محصولات در کلیه واحدهای تولیدی نسبتاً یکسان است. ذیلاً نمودار فرایند تولید نشان داده شده است.

مواد اولیه (گرانول)

انبساط گرانول

تزریق بخار آب

خشک کردن

فراردادن در هوای آزاد

ثبتیت

ذخیره در سیلو

قالب گیری

تحت فشار

محصول نهایی

شكل (۳): فرایند تولید فوم

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

با توجه به فرایند بالا می‌توان گفت که تکنولوژی مورد استفاده در تولید فوم بسته‌بندی در مورد کلیه واحدهای تولیدی آن تقریباً یکسان است و تفاوت خاصی بین تکنولوژی‌ها وجود ندارد. لیکن آنچه که سبب ایجاد تمایز بین محصولات تولیدی از نظر کیفیت آن نسبت به هم‌دیگر می‌تواند بشود، شامل موارد زیر خواهد بود:

- توان مهندسی واحد تولیدی در طراحی و اجرای فرایند تولید، زمان، فشار، دما و کنترل مناسب فرایند تولید
- توان مهندسی واحد تولیدی در انتخاب درست مواد اولیه و کیفیت آن
- توانایی ماشین‌آلات در انجام عملیات مختلف فرایند تولید
- اضافه کردن مواد بهبود دهنده خواص مکانیکی و زمان دقیق افروzen آنها
- دقت عمل کنترل کیفیت در جلوگیری از ورود مواد نامرغوب به فرایند تولید

۵- ۱- ۲- نام کشورهای سازنده ماشین‌آلات مورد استفاده در تولید محصول

کلیه ماشین‌آلات و مخازن ذخیره و سیلوی مواد جهت تولید فوم بسته‌بندی در کشور تولید می‌گردند. لازم به ذکر است کشورهایی مانند چین، کره جنوبی و کشورهای اروپایی نیز از تولیدکنندگان دستگاهها و ماشین‌آلات مورد نیاز تولید فوم بسته‌بندی می‌باشند.

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

۲- بررسی وضعیت طرح‌های جدید و طرح‌های توسعه در دست اجرا

با مراجعه به بانک اطلاعات صنعتی وزارت صنایع و معادن، وضعیت و مشخصات طرح‌های جدید در حال ایجاد تولید فوم بسته بندی، جمع آوری و در جدول زیر وارد شده است:

جدول (۹): وضعیت طرح‌های تولید فوم در حال اجرا

بین ۶۰ تا ۱۰۰ درصد پیشرفت فیزیکی		بین ۲۰ تا ۶۰ درصد پیشرفت فیزیکی		تا ۲۰ درصد پیشرفت فیزیکی		نام کالا
ظرفیت تولید(تن)	تعداد طرح	ظرفیت تولید(تن)	تعداد طرح	ظرفیت تولید(تن)	تعداد طرح	
۴۶۷۰	۷	۱۸۲۱۰	۱۷	۱۱۱۰۰	۱۱	فوم پلی استایرن منبسط (EPS) شده
۴۵۰۰	۳	۱۵۹۳۰	۹	۴۵۲۳۰	۴۵	فوم پلی اتیلن

مأخذ: وزارت صنعت، معدن و تجارت - مرکز آمار و اطلاع رسانی

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

۳- ۲- بررسی روند واردات محصول

با توجه به آمار گمرکی هیچ‌گونه وارداتی از این محصول مشاهده نگردیده است. لازم به ذکر است به علت اینکه فوم‌های بسته‌بندی حجم بالایی دارند و نیز تکنولوژی تولید آن برای کشورها فراهم است لذا واردات و صادرات ان مرسوم نیست. با علم بر اینکه حجم صادرات و واردات رقم قابل توجهی نیست، انتقال این محصول بین استانها در داخل کشور هم توجیه اقتصادی ندارد. ماده اولیه تولید فوم‌های بسته‌بندی یعنی گرانول‌ها به مقدار لازم در کشور تولید نمی‌گردد و این پلیمرها از کشورهای مختلف با کیفیت متفاوت وارد کشور می‌گردد که در جدول زیر مشاهده می‌گردد.

جدول (۱۰): آمار واردات انواع پلی اورتان و پلی استایرن قابل انبساط در سالهای اخیر

سال ۱۳۸۹		سال ۱۳۸۸		سال ۱۳۸۷		سال ۱۳۸۶		کد تعرفه گمرکی	عنوان
ارزش (هرزار ریال)	وزن (تن)								
۴۴۰۲۵۰۸۵	۳۸۴	۵۳۶۳۳۴۷۱	۴۹۰	۴۷۸۸۷۷۶۴	۴۳۵۵۲۷	۴۱۹۶۷۹۶۱	۴۱۶۴۶۶	۳۹۲۱۱۳۱۰	پلی اورتان اسفنجی
.	.	۴۱۲۶۱۷۱۱	۱۱۷۸	۳۵۴۲۷۳۱۱	۱۰۳۶۴	۳۰۱۵۲۴۱۲	۹۴۱	۳۹۲۱۹۰۹۰	صفحه ها، ورقها و باریکه های اسفنجی
۲۴۱۰۶۹۷۲	۱۳۰۷	۵۲۱۰۵۷۳۶	۲۸۲۵	۲۲۸۹۹۰۱۲	۱۱۹۴۳۹۱	۲۴۰۵۱۶۳۸	۱۳۰۴	۳۹۰۱۲۰۲۱	پلی اتیلن گرید تزریقی به صورت پودر با چگالی ۹۴٪ یا بیشتر
۹۶۰۰۳۹۳۳۸	۱۱۰۸	۸۰۳۱۳۹۳۱۷	۷۵۶	۷۶۱۰۸۴۱۲۰	۵۷۸	۷۰۵۵۴۳۹۹	۴۷۰	۳۹۰۳۱۱۹۰	سایر پلی استایرن به اشکال ابتدایی قابل انبساط بجز مقاوم در مقابل آتش

منبع: استخراج از آمار گمرک جمهوری اسلامی ایران

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

۴- ۲- بررسی روند مصرف

همانطور که گفته شد آمار مربوط به صادرات و واردات فوم بسته بندی به صورت مجزا و مشخص موجود نیست. تعیین میزان دقیق مصرف برای سالهای آتی نیز با توجه به مشخص نبودن آمار دقیق واردات فوم بسته بندی و میزان صادرات آن مقدور نمی باشد. با توجه به میزان تولید انواع فوم بسته بندی بین سالهای ۱۳۸۴ الی ۱۳۹۰ می توان به روند رشد میزان تولید این محصول در کشور پی برد که بیانگر افزایش تقاضا و مصرف آن در صنایع مختلف می باشد. اگر جمعیت کشور را به طور متوسط هفتاد میلیون نفر در نظر بگیریم مصرف سرانه انواع فوم طی سالهای ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۰ به صورت جدول زیر خواهد بود:

جدول (۱۱): مصرف سرانه فوم بسته بندی در کشور

سال	صرف سرانه(کیلوگرم)
۱۳۸۴	۰/۱۳
۱۳۸۵	۰/۱۳
۱۳۸۶	۰/۲۲
۱۳۸۷	۰/۲۲
۱۳۸۸	۰/۲۵
۱۳۸۹	۰/۳۰
۱۳۹۰	۰/۳۷

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

۵-۲ - بررسی روند صادرات محصول

آمار صادرات انواع مواد پلیمری شامل پلی اورتان، پلی اتیلن و پلی استایرن که در تولید فوم و یا مراحل تولید مورد استفاده قرار می‌گیرد در سال‌های اخیر به صورت جدول زیر می‌باشد:

جدول (۱۲): آمار صادرات انواع مواد پلیمری شامل پلی اورتان، پلی اتیلن و پلی استایرن

سال ۱۳۸۹		سال ۱۳۸۸		سال ۱۳۸۷		سال ۱۳۸۶		کد تعرفه گمرکی	عنوان
ارزش (هزار ریال)	وزن (تن)								
۳۴۴۰۴۲۴	۱۲۸	۷۱۰۶۲۵۳	۲۵۴	۵۳۱۵۷۰	۱۹	۱۱۴۳۵۶۵۰	۳۶۹	۳۹۲۱۱۳۱۰	پلی اورتان اسفنجی
.	.	۱۶۶۱۱۶۷۳	۸۴۲	۱۴۷۳۹۴۵۱	۶۳۴	۱۲۷۴۸۳۹	۳۷۸	۳۹۲۱۹۰۹۰	صفحه‌ها، ورقها و باریکه‌های اسفنجی
۴۸۴۵۲۲	۳۹	.	۰	۵۶۷۲۹۴	۴۲	۶۳۴۸۲۶	۴۵	۳۹۰۱۲۰۳۱	پلی اتیلن گرید تزریقی به صورت پودر با چگالی ۹۴٪ یا بیشتر
۳۰۱۲۳۲۷	۳۴۱	۲۳۶۸۰۴۲	۲۰۲	۲۱۸۷۴۶۷	۱۹۴	۱۸۴۶۲۸۸	۱۸۷	۳۹۰۳۱۱۹۰	سایر پلی استایرن به اشکال ابتدایی قابل انبساط بجز مقاوم در مقابل آتش

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

۶- بررسی نیاز به محصول با الویت صادرات

نظر به اهمیت بسته‌بندی کالاهایی چون لولزم خانگی، لوازم صوتی و تصویری، لوازم شکستی و غیره، استفاده از فوم بسته‌بندی جهت صادرات لازم و ضروری می‌باشد. بنابراین در سالهای آتی مصرف آن رو به افزایش خواهد بود. همانطور که گفته شد صادرات فوم بسته‌بندی با توجه به حجم بودن آن رایج نیست. اما نیاز به این محصول جهت صادرات دیگر کالاها ضروری به نظر می‌رسد. با راهاندازی طرح‌های در دست اجرا ظرفیت تولید انواع فوم بسته‌بندی به حدود ۴۵۰۰۰ هزار تن در سال خواهد رسید. پیش‌بینی می‌شود میزان نیاز به این محصول با توجه به رشد سرانه در سالهای آتی، از مقدار تولید بیشتر باشد. با فرض راهاندازی ۳۰ درصد از واحدهای تا ۲۰٪ پیشرفت فیزیکی و ۵۰٪ ظرفیتهای با بیش از ۲۰ درصد پیشرفت و همچنین ۸۰ درصد ظرفیتهای با بیش از ۶۰٪ پیشرفت و نیز استفاده فوم پلی اورتان جهت بسته‌بندی میزان تولید کشور در سال ۱۳۹۴ به حدود ۱۰۰۰۰ تن خواهد رسید که هنوز فاصله معنی‌داری با میزان تقاضا دارد.

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

۳- بررسی اجمالی تکنولوژی و روش تولید و عرضه محصول در کشور و مقایسه آن با دیگر کشورها

الف) فرآیند تولید فوم پلی استایرن:

مواد اولیه (گرانول)

انبساط گرانول

تزریق بخار آب

خشک کردن

فراردادن در هوای آزاد

ثبتیت

ذخیره در سیلو

قالب گیری

تحت فشار

گرمخانه

برای جلوگیری از شک

محصول نهایی

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

همانطوریکه در نمودار صفحه قبل هم نشان داده شده است فرایند تولید فوم شامل سه مرحله است. در مرحله نخست گرانولهای پلیاستایرن حاوی عامل پفزا وارد یک محفظه عمودی می‌شوند. در این مرحله گرانولها برای مدت معینی با بخار آب پخت می‌شوند. این مرحله پیش‌انبساط (Pre-Expansion) نامیده می‌شود و دانسیته نهایی فوم تعیین می‌گردد. حجم گرانولها پس از انبساط به حدود ۴۰٪ حجم اولیه می‌رسد. پس از آن در محفظه‌ای قرار داده شده تا خشک و خنک گردد.

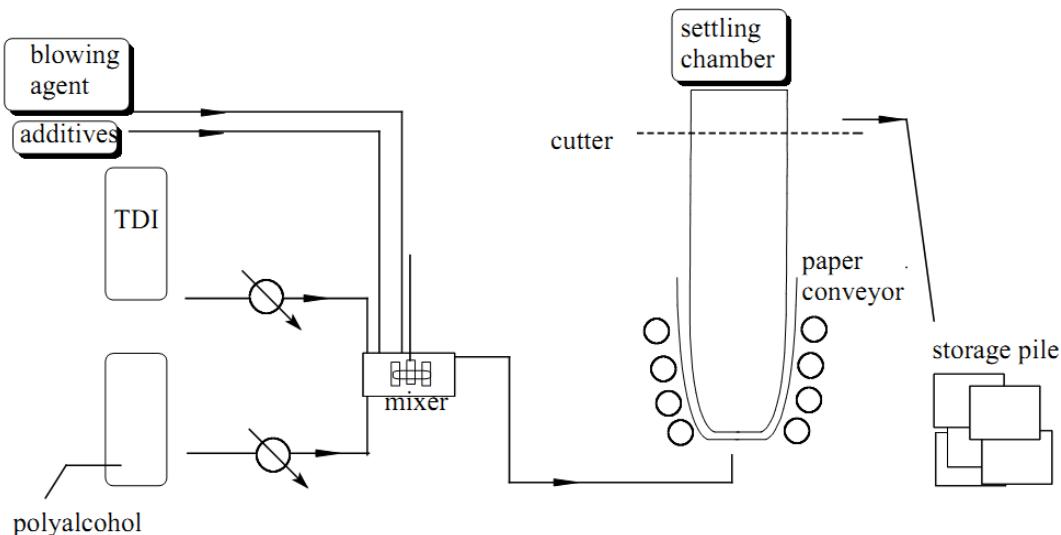

شکل (۴): گرانول پلیاستایرن

گرانولهای منبسط شده در قالب تحت فشار قرار گرفته و با حذف فاصله هوایی بین آنها بدون نیاز به چسب، بهم چسبیده و شکل قالب را به خود می‌گیرند. برای اینکه فوم قالب‌گیری شده دچار شک نگردد و تغییر شکل ندهد برای مدتی در گرمخانه نگهداری می‌گردد تا کم کم به دمای محیط برسد.

ب) فرایند تولید فوم بسته‌بندی پلی‌اورتان:

در مورد فوم پلی‌اورتان همانطور که قبلاً بیان شد فرایند فوم شدن اندکی متفاوت است. پلی‌اورتان یک پلیمر ترموموست Thermoset می‌باشد که از ترکیب تولوئن دی‌ایزو‌سیانات، پلی‌الکل (HO-R-OH) و برخی افزودنی‌های شیمیایی دیگر پدید می‌آید. پلی‌الکل از ساختار گروه R در الكل می‌باشد و در خواص نهایی فوم بسیار موثر است نسبت ترکیب تقریباً ۲ به ۱ می‌باشد. هر چقدر مقدار پلی‌الکل بیشتر باشد فوم تولیدی نرم‌تر خواهد شد. دو نوع متفاوت از عامل دمشی، دی‌اکسیدکربن و میتلن کلراید است. دیاگرام فرایند تولید پلی‌اورتان به طور شماتیک آمده است.

شکل(۵): دیاگرام جریان فوم پلی‌اورتان

مقدار کافی از ترکیب فوق در قالب تزریق می‌گردد و پس طی مدت زمان کوتاهی حجم آن به اندازه‌ی حجم قالب خواهد شد و شکل قالب را به خود خواهد گرفت.

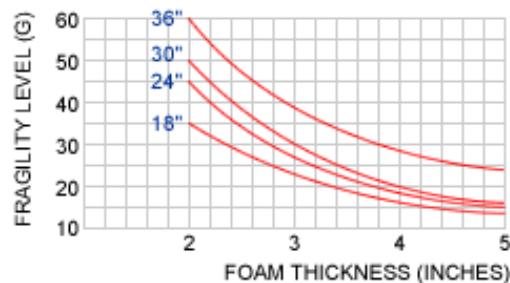
شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

رابطه بین ظرافت (تردی-شکنندگی) کالا و ضخامت فوم در نمودارهای زیر نشان داده شده است:

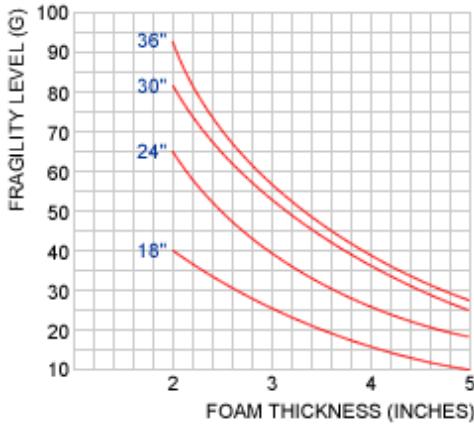
نمودار(۱): پلی اورتان ۲ پوند/فوت مکعب

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

نمودار(۲): پلی اورتان ۴ پوند/فوت مکعب

ج) فرایند تولید فوم بسته‌بندی پلی‌اتیلن:

فرآیند اکستروژن از مهمترین فرایندهای تولید فوم‌های پلی‌اتیلن می‌باشد. اکسترودر از وسائل مناسب برای تولید فوم است. فرایند در آن بطور پیوسته بوده و طولی می‌باشد. برای افزایش خواص محصولات باید شرایط ذوب را در نظر گرفت. از این روی بایستی اطلاعات کافی در مورد اکسترودرها جهت کاهش خطاهای داشت.

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

جدول (۱۳): انواع اکسترودرها

فرایندهای عمومی اکستروژن	مزایا	معایب
اکسترودر تک پیچه (L/D:38-42) بلند	<ul style="list-style-type: none"> نقاط نشتی کمتر سرمایه‌گذاری و هزینه کمتر 	<ul style="list-style-type: none"> محدوده کنترل گرمایش/سرمایش باریک نیاز به طراحی پیچه دقیق طول پیچه بلند
اکسترودرهای جفت (L/D:24-32,28-30)	<ul style="list-style-type: none"> گرمایش/سرمایش مستقل قابلیت فرایند کردن پلیمرها با درجه ذوب بالا 	<ul style="list-style-type: none"> نقاط نشتی بیشتر هزینه بالا صرف انرژی بیشتر
اکسترودر دو پیچه (L/D:around 25)	<ul style="list-style-type: none"> کنترل آسان اختلاط خوب انتقال حرارت خوب 	<ul style="list-style-type: none"> سرمایش محدود محدود گرمایش/سرمایش باریک

چند تفاوت بین اکسترودرهای تک پیچه و دو پیچه وجود دارد:

- برای یک قطر مشخص پیچه، یک اکسترودر تک پیچه دارای نصف قیمت دو پیچه است.
- فهم اکسترودرهای تک پیچه و نگهداری آنها نسبت به دو پیچه ها آسانتر است. اما لزوماً از نظر عملیات و کار آسانتر نیستند.

این دو مشخصه دلیل ارجحیت تک پیچه بر دو پیچه می باشد.

از توانایی های اکسترودرهای دو پیچه می توان به موارد زیر اشاره کرد:

- خوراک بیشتر و پایدارتر

شرکت مهندسین مشاور
بهدوگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

- ۲- سرعت بالا حتی برای ترکیب عوامل دمشی

- ۳- توانایی کنترل دما و سرمایش بهتر

- ۴- یکنواخت سازی بهتر دمای جرم

گران بودن این اکسترودرها و شفتهای موجود در آن در حالتی که متناسب با فرآیند پیچه‌ها
جدا هستند با وجود پیشرفت‌های اخیر صنعت باعث محدود شدن گشتاور می‌شوند از معایب
اکسترودرهای دو پیچه است.

امروزه در تمام دنیا از جمله ایران از اکسترودرهای تک پیچه برای تولید فوم پلی‌اتیلن استفاده
می‌شود. اما جهت تولید فومهای PVC سخت، اکسترودرهای دو پیچه مورد استفاده قرار
می‌گیرند.

مهمترین فازهای تولید فوم پلی‌اتیلن عبارتند از:

- انتخاب مواد اولیه و دستورالعمل تهیه
- خوارک مواد اولیه به داخل دستگاه
- اکستروژن
- سرد کردن و کالیبره کردن
- جمع آوری
- پیچیدن یا بریدن به ابعاد مشخص

برای اکستروژن فوم پلی‌اتیلن از پلی‌اتیلن با دانسیته کم (LPDE) با شاخص مذاب (MFI) ۰/۵
تا ۰/۹۷۱ گرم بر سانتیمتر مکعب استفاده می‌شود.

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

یک دستورالعمل پایه برای تولید ورق‌های فوم پلی‌اتیلن با استفاده از فرایند ورود مستقیم گاز به شکل زیر است:

جدول (۱۴): مواد اولیه تهیه فوم و مقدار آنها

اجزا	مقدار (parts)
LDPE	۹۰ ~
عوامل هسته زا	۰/۱ تا ۰/۳
عامل دمشی فیزیکی	۲ تا ۶
رنگدانه	۰/۰۵ تا ۰/۰۵

عوامل هسته‌زا بر ساختار فوم و دانسیته آن تاثیر گذاشته و اندازه سلول‌ها و تعداد آنها را تعیین می‌کنند. تالک، سیلیکا و دی‌اکسید تیتانیوم از عوامل هسته‌زا در تولید فوم پلی‌اتیلن می‌باشند. رزین پلی‌اتیلن بصورت گرانول است. جهت اندازه‌گیری و پیش اختلاط اجزا جامد برای رسیدن به کیفیت یکنواخت نیاز به یک سیستم اندازه‌گیری مقدار خوراک حجمی یا وزنی می‌باشد. در صورتی که سیستم ورود گاز مستقیم باشد مقدار خوراک عامل دمشی بسیار مهم است زیرا مقدار اضافه شده، ویسکوزیته مذاب را تعیین می‌کند که برای اینکار از پمپ‌های پیستونی چندسر با حرکات قابل تنظیم استفاده می‌شود.

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

در فرایند اکستروژن عوامل دمشی همیشه در داخل اکسترودر با مذاب پلیمر مخلوط می‌شوند.

از این روی مهمترین مراحل تولید فوم پلی‌اتیلن پیش‌اختلاط رزین و مواد افزودنی، تزریق عامل دمشی، شکل‌دهی فوم و انبساط نهایی می‌باشد. مراحل اکسترودر به ترتیب زیر است:

→ ورود رزین پیش‌اختلاط شده با مواد افزودنی

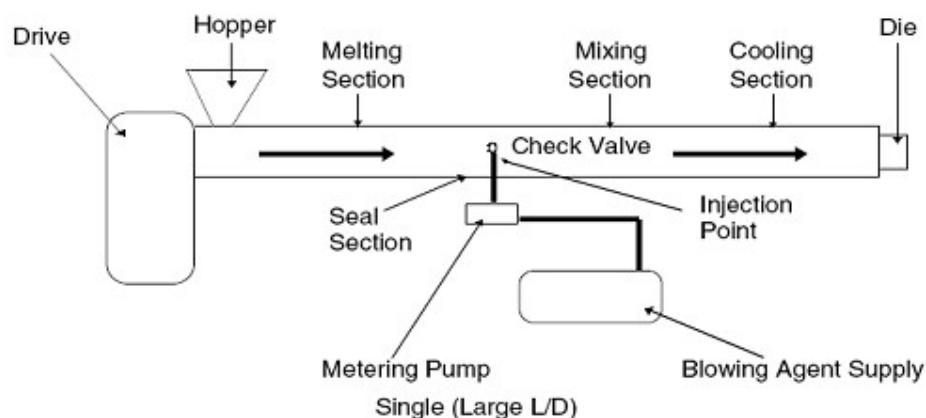
→ ذوب شدن و یکنواخت شدن مواد

→ رسیدن به یکنواختی حرارتی مناسب قبل از تزریق عامل دمشی

→ اختلاط یکنواخت عامل دمشی تحت فشار

→ حمل پایدار مواد و سرد کردن مذاب

→ اکستروژن مذاب در فشار بالاتر از فشار بخار عامل دمشی

شکل (۶): اکسترودر تک پیچه‌ای و اجزای آن

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

پس از فرایند فوم شدن که در آن ویسکوزیته، الاستیسته مذاب، نفوذپذیری گاز در پلیمر، فشار بخار و حلالیت عوامل دمشی تاثیر بسیار دارد، سرد کردن و جمع آوری فوم انجام می‌پذیرد. جهت سرد کردن مذاب خارج شده از دای، از سیستم خنک کننده آبی استفاده می‌گردد. جمع آوری فوم با سرعت ثابت مناسب با سرعت خروجی اکسترودر انجام می‌شود. فرایند اکستروژن فوم‌های ورقه‌ای شکل پلی‌اتیلن شامل یک سیستم پیچاندن هم می‌باشد. در آکسترودرهای تک‌پیچه، سیستم پیچاندن دارای دو شفت بوده که از یک طرف با یاتاقان ثابت نگه داشته می‌شود و قابلیت جا به جا شدن را دارند. ورق فوم پلی‌اتیلن به دور این رولها پیچیده شده و زمانی که به قطر مورد نظر رسید برش داده می‌شود.

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

۴- تعیین نقاط قوت و ضعف تکنولوژی‌های مرسوم

مهمترین اجزا یک فوم پلیمری، پلیمر و گاز است که از نظر طبیعت و خواص بسیار با یکدیگر متفاوت هستند. در فرآیند تولید فوم این دو ماده متفاوت با یکدیگر به صورت یکنواخت باقی مانده سپس به یک ساختار سلولی تجزیه شده و با گذشت زمانی مناسب پایدار می‌شوند. شکی نیست که برای داشتن یک فرایند تولید موفق باید مواد و مکانیزم مکمل یکدیگر باشند. تنها تعداد مشخصی از پلیمرها این سه قابلیت (حل شدن در گاز، جدایی فازی و پایدار سازی) را دارا هستند. برای فومهایی که به روش فیزیکی تهیه می‌شوند مانند فوم پلی‌اتیلن، حلالیت گاز در پلیمر تحت شرایط فرایندی، مسئله مهمی است. حلالیت عموماً توسط فشار اطراف تحمیل می‌شود. فشار بیشتر باعث ایجاد گرمای برشی بیشتر شده که نتیجه آن مشکل‌تر شدن فرایند خنک‌کردن تا دمای فوم شدن می‌باشد.

هیدروکربنهای هالوژنه (CFC) از جمله عوامل دمشی هستند که انحلال‌پذیری بسیار خوبی در بعضی از مذابهای ترمoplastیک نشان داده‌اند اما این مواد در محیط بسیار پایدار بوده و تجزیه نمی‌شوند که به همین علت مشکلات فراوانی را در ارتباط با تخریب لایه اوزن ایجاد می‌کنند. استفاده از این مواد به عنوان عامل دمشی از سال ۱۹۹۰ تحریم شده و تولیدکنندگان فوم مجبور به استفاده از سایر مواد شیمیایی شدند. امروزه یک ماده دمشی نه تنها باید نیازهای فنی و اقتصادی، بلکه نیازهای زیستمحیطی و ایمنی را نیز باید برآورده کند. عوامل دمشی فیزیکی که امروزه در تولید فوم پلی‌اتیلن استفاده می‌شوند هیدروکربن‌های آلیفاتیک مانند بوتان نرمال هستند که هم از نظر اقتصادی ارزان بوده (با توجه به منابع غنی گاز در ایران) و هم مشکل زیست

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

محیطی ندارند. علاوه بر این پارامتر حلالیت این ماده به پلی اتیلن نزدیک بوده و در نتیجه در آن انحلال‌پذیر است. تنها مشکل این ماده اشتعال‌پذیری بالای آن است که در ترکیب با اکسیژن با وجود پیشگیری‌های ایمنی و تجهیزات پیچیده، مخلوط‌های انفجار‌پذیر می‌سازند. به همین دلیل با افزایش قوانین و مقررات استفاده از هیدروکربن‌های اشتعال‌پذیر و فرار، امروزه تحقیقات فراوانی برای جایگزینی این گونه عوامل دمشی با گازهای خنثی موجود در اتمسفر مانند نیتروژن، آرگون، در اکسیدکربن و حتی آب در حال انجام است. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که تکنولوژی تولید فوم پلی‌اتیلن که در آن از پلی‌اتیلن سبک به عنوان پلیمر و بوتان یا پروپان مایع به عنوان عامل دمشی استفاده می‌شود نقاط ضعف خاصی نداشته و تنها مشکل آن رعایت مسائل ایمنی مربوط به اشتعال‌پذیری عامل دمشی می‌باشد. از جمله نقاط قوت آن، استفاده نکردن از هیدروکربن‌های هالوژنه، ارزان بودن خط تولید نسبت به سایر فوم‌ها، طولی بودن و کم حجم بودن خط تولید می‌باشد. یکی از مهمترین مشخصه‌های هر فومی دانسته آن می‌باشد. در فوم‌های قالبگیری شده با توجه به ثابت بودن حجم قالب، دانسته مواد به مقداری که به داخل قالب ریخته می‌شود بستگی دارد. درجه حرارت مواد اولیه نیز از پارامترهای موثر بر دانسته فوم‌ها می‌باشد. این دما بر سرعت فوم شدن، سرعت پلیمریزاسیون و درجه حرارت نهایی واکنش موثر است. بطور کلی می‌توان نتیجه گرفت که درجه حرارت بالای مواد اولیه باعث ایجاد فوم دانسته پایین با کمی زبری می‌شود. تغییرات فشار جو نیز بر روی دانسته فوم موثر است. دانسته یک فوم با فرمولاسیون معین، رابطه مستقیمی با فشار جو در لحظه تولید دارد. این تغییرات جو می‌تواند در اثر تغییر شرایط آب و هوایی و یا فصول ایجاد شود. در بعضی مواقع تحت تاثیر تغییرات جو، علی‌رغم استفاده از فرمولاسیون یکسان، کاهش ۳۰ درصدی در دانسته مشاهده شده است.

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

۵ - بررسی و تعیین حداقل ظرفیت اقتصادی به همراه برآورد حجم

سرمایه‌گذاری ثابت مورد نیاز

هر واحد تولیدکننده، نیازمند استفاده از ماشین‌آلات، تجهیزات، فضاهای کاری، نیروی انسانی و..... می‌باشد که تامین آنها مستلزم صرف هزینه‌هایی می‌باشد، از اینرو حداقل ظرفیت براساس حداقل امکانات و ماشین‌آلات مورد نیاز و در نهایت حجم سرمایه ثابت آن تعیین می‌گردد. بنابراین در اینجا ابتدا حداقل ماشین‌آلات و امکانات مورد نیاز برآورد و سپس براساس آن حداقل ظرفیت تولید تعیین خواهد گردید.

هزینه‌های سرمایه‌گذاری ثابت طرح مشتمل بر هزینه‌هایی است که صرف ایجاد یک واحد صنعتی می‌گردد که عبارتند از:

- زمین
- محوطه سازی
- ساختمانهای تولیدی و اداری
- ماشین‌آلات و تجهیزات
- تاسیسات عمومی
- اثاثیه و تجهیزات اداری
- ماشین‌آلات حمل و نقل درون/برون کارگاهی
- هزینه‌های قبل از بهره‌برداری
- هزینه‌های پیش بینی نشده

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

لازم به ذکر است تولید سالیانه بر اساس تعداد ۳ شیفت کاری ۸ ساعته برای ۳۰۰ روز کاری محاسبه گردیده است. برای تعیین حداقل ظرفیت اقتصادی، یکی از روشها میانگین طرح‌های در دست اجرا و واحدهای موجود می‌باشد. با توجه به اینکه کمبود این محصول در سالهای آتی در کشور حدود ۴۵۰۰۰ تن برآورد شده است، ۱۰ واحد با حداقل ظرفیت اقتصادی در مناطق مختلف کشور می‌توان راهاندازی نمود. در این گزارش ظرفیت پیشنهادی برای یک واحد ۱۵۰۰ تن در سال می‌باشد و سرمایه گذاری ثابت براساس این ظرفیت برآورد شده است.

جدول (۱۵): برنامه سالیانه تولید

ردیف	شرح	ظرفیت سالیانه (تن)	قیمت فروش واحد (ریال)	کل ارزش فروش (میلیون ریال)
۱	فوم پلی اتیلن	۵۰۰	۲۵۰۰۰	۱۲/۵۰۰
۲	فوم پلی استایرن انسساتی	۵۰۰	۵۵۰۰۰	۲۷/۵۰۰
۳	فوم پلی اورتان	۵۰۰	۳۵۰۰۰	۱۷/۵۰۰
مجموع			۱۵۰۰	۵۷/۵۰۰

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

۱-۵- اطلاعات مربوط به سرمایه ثابت طرح

سرمایه ثابت به آن دسته از دارایی‌ها اطلاق می‌شود که دارای ماهیتی ماندگار بوده و در جریان عملیات واحد تولیدی از آنها استفاده می‌گردد. این دارایی‌ها شامل زمین، ساختمان، وسایل نقلیه، ماشین آلات تولید، تاسیسات جانبی و ... می‌باشد که در ادامه هر یک از آنها برای واحد تولیدی فرم بسته‌بندی محاسبه می‌شود.

۱-۱-۵- هزینه‌های زمین و ساختمان سازی

برای محاسبه هزینه‌های تهیه زمین و ساختمان‌های مورد نیاز این واحد لازم است اندازه بناهای مورد نیاز از قبیل سالن تولید، انبارها، ساختمان‌های اداری، محوطه، پارکینگ و ... برآورده شود. سپس مقدار زمین مورد نیاز برای احداث بناها با در نظر گرفتن توسعه طرح در آینده محاسبه شود. در جداول زیر متراژ زمین و انواع بناهای مورد نیاز برآورده و هزینه‌های تهیه آنها محاسبه شده است.

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

جدول (۱۶): هزینه های زمین

ردیف	شرح	ابعاد (مترمربع)	بهای هر متر مربع (ریال)	جمع (میلیون ریال)
۱	زمین سالنهای تولید و انبار	۳۰۰۰	۲۵۰/۰۰۰	۷۵۰
۲	زمین ساختمانهای اداری، خدماتی و عمومی	۲۵۰		۶۲/۵
۳	زمین محوطه	۳۰۰۰		۷۵۰
۴	زمین توسعه طرح	۱۵۰۰		۳۷۵
	جمع	۷۷۵۰		۱۹۳۷/۵

جدول (۱۷): هزینه های ساختمان سازی

ردیف	شرح	مساحت (مترمربع)	بهای هر متر مربع (ریال)	هزینه کل (میلیون ریال)
۱	سوله خط تولید	۲/۰۰۰	۱/۸۰۰/۰۰۰	۳/۶۰۰
۲	انبارها	۱/۰۰۰	۱/۳۰۰/۰۰۰	۱/۳۰۰
۳	ساختمانهای اداری، خدماتی و عمومی	۲۵۰	۲/۶۰۰/۰۰۰	۶۵۰
۴	محوطه سازی، خیابان کشی، پارکینگ و فضای سبز	۷/۰۰۰	۲۰۰/۰۰۰	۱/۴۰۰
۵	دیوار کشی	۷۵۰	۳۵۰/۰۰۰	۲۶۲.۵
	جمع			۷/۲۱۳

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

۲- ۵- هزینه ماشینآلات و تجهیزات خط تولید

این هزینه‌ها بر اساس استعلام صورت گرفته از چند شرکت تولیدکننده معتبر برآورد گردیده است. همچنین هزینه‌های جانبی تهیی ماشینآلات، شامل هزینه‌های حمل و نقل، نصب و راهاندازی، عوارض گمرکی و ... نیز محاسبه می‌شود. در جدول زیر فهرست ماشینآلات تولیدی و تعداد مورد نیاز آن در خط تولید ارائه شده است و براساس قیمت‌های اخذ شده هزینه‌های اصلی و جانبی تهیی ماشینآلات و تجهیزات، محاسبه گردیده است. قیمت ماشینآلات خط تولید به همراه هزینه گمرک تا بندرعباس استعلام گرفته شده است. در تولید ورق فوم پلی‌اتیلن، از LDPE به عنوان پلیمر، بوتان مایع به عنوان عامل دمشی و پودر تالک به عنوان عامل هسته‌زا استفاده می‌گردد.

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

جدول (۱۸): هزینه خرید تجهیزات و ماشین آلات تولید

ردیف	شرح	تعداد	قیمت واحد		هزینه کل (میلیون ریال)
			دلار	ریال	
۱	تجهیزات اصلی خط تولید فوم پلی اتیلن	۱ خط (۱۹ واحد + ۵ ست)	۲۶۵/۰۰۰	-	۳۱۸۰
۲	کمپرسور هوا	۱	-	۱۲/۰۰۰/۰۰۰	۱۲
۳	چیلر	۱	-	۳۰/۰۰۰/۰۰۰	۳۰
جمع					
۱	دستگاه پخت مواد ۱۰ کیلویی	۱	۲۰۰/۰۰۰/۰۰۰	-	۲۰۰
۲	دستگاه انتقال مواد	۱	۵/۰۰۰/۰۰۰	-	۵
۳	دیگ بخار با ظرفیت ۳ تن	۱	۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰	-	۵۰۰
۴	آسیاب	۱	۲۰/۰۰۰/۰۰۰	-	۲۰
۵	سایر هزینه ها و لوازم و متعلقات خط تولید (۱۰ درصد هزینه کل)				۷۰
جمع					
۱	دستگاه تزریق	۱	۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰	-	۵۰۰
۲	هزینه قالب و سایر متعلقات				۱۰۰
جمع					
جمع کل					
۴۵۹۷					

نرخ هر دلار در طرح ۱۲۰۰۰ ریال در نظر گرفته شده است.

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

۳- ۱- ۵- هزینه تاسیسات

هر واحد تولیدی علاوه بر دستگاه‌های اصلی خط تولید، جهت تکمیل یا بهبود فرآیندها، نیاز به تجهیزات و تاسیسات جانبی نظیر تاسیسات گرمایش و سرمایش، آب، برق، دیگ بخار، کمپرسور، تاسیسات اطفا حریق و غیره خواهد داشت. انتخاب این موارد با توجه به ویژگی‌های فرآیند و محدودیت‌های منطقه‌ای و زیست محیطی انجام می‌گیرد. تاسیسات و تجهیزات مورد نیاز این طرح و هزینه‌های تهیه آن در جدول زیر ارائه شده است.

جدول (۱۹): هزینه تاسیسات

ردیف	شرح	هزینه (میلیون ریال)
۱	TASISAT SARMAYISH VAGHMAISH	200
۲	TASISAT AFPAHARIC	65
۳	TASISAT AB VAFASLAB	250
۴	DIZEL ZNTRATOR ASTERARI	270
۵	SISISTEM SXTI GYIRAB	140
۶	TASISAT HAWI FSHRDEH	200
۷	YONIYT ROUGHN	18
۸	SAYER	50
مجموع		1193

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

۱- ۵- هزینه ملزمومات اداری و خدماتی

اثاثیه و لوازم اداری و خدماتی مربوط به واحد تولید فوم بسته‌بندی در جدول زیر آمده است.

جدول (۲۰): هزینه ملزمومات اداری

ردیف	شرح	تعداد	قیمت واحد (ریال)	قیمت کل (میلیون ریال)
۱	میز و صندلی	۳۰	۱/۵۰۰/۰۰۰	۴۵
۲	دستگاه فتوکپی	۱	۲۰/۰۰۰/۰۰۰	۲۰
۳	کامپیوتر و لوازم جانبی	۳	۸/۰۰۰/۰۰۰	۲۴
۴	تجهیزات اداری	۴	۱/۰۰۰/۰۰۰	۴
۵	خودرو سبک	۲	۱۲۰/۰۰۰/۰۰۰	۲۴۰
۶	خودرو سنگین	۲	۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۱۰۰۰
۷	جرثقیل سقفی ۱۵ تن، بهمراه نصب و سایر متعلقات	۱	۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۵۰۰
مجموع				۱۸۳۳

۱- ۵- هزینه های خرید حق انشعباب

در جدول زیر هزینه خرید انشعباب های برق، گاز، تلفن و آب بر اساس ظرفیت مورد نیاز واحد فوم بسته‌بندی ارائه شده است.

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

جدول (۲۱): حق انشعاب

ردیف	شرح	ظرفیت مورد نیاز	واحد	هزینه کل (میلیون ریال)
۱	انشعاب برق	۲۰۰	کیلووات	۴۰۰
۲	انشعاب آب	۹۰۰۰	مترمکعب	۲۷۰
۳	انشعاب مخابرات	-	-	۳۰
۴	انشعاب گاز	۳۰۰۰۰۰	مترمکعب	۷۰
مجموع				۷۷۰

۶-۱-۵- هزینه‌های قبل از بهره‌برداری

هزینه‌های قبل از بهره‌برداری شامل مطالعات اولیه، اخذ مجوزها، هزینه‌های آموزش پرسنل و راه اندازی آزمایشی و غیره می‌باشد که در جدول زیر آمده است.

جدول (۲۲): هزینه‌های قبل از بهره‌برداری

ردیف	عنوان	هزینه (میلیون ریال)
۱	مطالعات اولیه و اخذ مجوزهای لازم	۲۰
۲	آموزش پرسنل	۵۰
۳	راه اندازی آزمایشی	۵۰
۴	سایر هزینه‌ها	۲۰
مجموع		۱۴۰

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

با توجه به جداول (۱۶) الی (۲۲) کلیه هزینه‌های ثابت مورد نیاز برای احداث طرح برآورد گردید

که در جدول زیر به طور خلاصه کل سرمایه ثابت مورد نیاز طرح آمده است.

جدول (۲۳): جمع بندی سرمایه گذاری ثابت طرح

ردیف	عنوان هزینه	هزینه (میلیون ریال)
۱	زمین	۱۹۳۷/۵
۲	ساختمان سازی	۷۲۱۳
۳	TASISAT	۴۵۹۷
۴	ملزومات اداری و خدماتی	۱۱۹۳
۵	ماشین آلات تولیدی	۱۸۳۳
۶	حق انشعاب	۷۷۰
۷	هزینه های قبل از بهره برداری	۱۴۰
۸	پیش بینی نشده (۵ درصد)	۸۸۰
مجموع		۱۸۵۶۳/۵

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

۵- هزینه‌های سالیانه

هزینه‌هایی شامل تهیه مواد اولیه، نیروی انسانی، انرژی مصرفی، هزینه استهلاک تجهیزات، ماشین آلات و ساختمان، هزینه نگهداری و تعمیرات، هزینه‌های فروش محصولات، هزینه تسهیلات دریافتی و بیمه و غیره از جمله هزینه‌هایی هستند که باستی به صورت سالانه بر اساس تولید محصول انجام شود. در جدول زیر هزینه‌های سالیانه برآورد شده است.

جدول (۲۴): هزینه سالیانه مواد

پلی اتیلن							
ردیف	شرح	واحد	محل تامین	قیمت واحد		صرف سالیانه	قیمت کل (میلیون ریال)
				دلار	ریال		
۱	پلی اتیلن سبک	کیلوگرم	داخل	-	۱۶۰۰۰	۱۴۴۰۰۰۰	۲۳۰۴۰
۲	بوتان مایع	لیتر	داخل	-	۶۰۰۰	۴۵۰۰۰	۲۷۰
۳	مواد افزودنی (تالک و رنگدانه)	کیلوگرم	داخل	-	۳۵۰۰	۱۵۰۰۰	۵۲/۵
مجموع							
پلی استایرن انبساطی							
۱	گرانول پلی استایرن قابل انبساط	تن	واردات	۱/۶	۲۰۰۰	۳/۸۴	۲۲۳۶۲/۵
پلی اورتان							
۱	پلی اورتان	کیلوگرم	واردات	۳/۵	۱۵۰۰۰۰۰	۶۳۰۰	۲۹۶۶۶/۳۴
جمع کل							

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

جدول (۲۵): هزینه سالیانه نیروی انسانی

ردیف	شرح	تعداد	حقوق ماهیانه (ریال)	حقوق و مزایای سالیانه (میلیون ریال)
۱	مدیر ارشد	۱	۹/۰۰۰/۰۰۰	۱۴۷/۶
۲	مدیر واحدها	۲	۷/۰۰۰/۰۰۰	۲۲۹/۶
۳	پرسنل تولیدی متخصص	۱	۴/۰۰۰/۰۰۰	۶۵/۶
۴	پرسنل تولیدی (تکنسین)	۱	۳/۵۰۰/۰۰۰	۵۷/۴
۵	پرسنل اداری	۲	۳/۵۰۰/۰۰۰	۱۱۴/۸
۶	کارگر ماهر	۳	۳/۵۰۰/۰۰۰	۱۷۲/۲
۷	کارگر ساده	۳	۳/۰۰۰/۰۰۰	۱۴۷/۶
۸	خدماتی	۱	۲/۵۰۰/۰۰۰	۴۱
مجموع				
۹۷۵/۸				

تبصره: حقوق سالانه ۱۶/۴ ماهانه محاسبه می‌گردد (۱۲ ماه حقوق یکماه مخصوصی، یکماه پاداش و ۲۰ درصد حق بیمه سهم کارفرما)

جدول (۲۶): مصرف سالیانه آب، برق، سوخت و ارتباطات

ردیف	شرح	واحد	صرف روزانه (ریال)	قیمت واحد (ریال)	تعداد روز کاری	هزینه سالیانه (میلیون ریال)
۱	برق مصرفی	کیلووات	۱۰۰۰	۴۴۰		۱۳۲
۲	آب مصرفی	مترمکعب	۳۰	۱۵۰۰	۳۰۰	۱۳۵
۳	گاز	مترمکعب	۱۰۰۰	۷۰۰		۲۱۰
۴	مکالمات، دورنگار و پست					۳۱۲
مجموع						
۷۸۹						

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

جدول (۲۷): استهلاک سالیانه ماشین آلات، تجهیزات و ساختمان ها

ردیف	شرح	هزینه (میلیون ریال)	نرخ استهلاک (%)	هزینه استهلاک (میلیون ریال)
۱	ساختمان ها، محوطه و ...	۷۲۱۳	۵	۳۶۰/۶۵
۲	ماشین آلات خط تولید	۱۸۳۳	۱۰	۱۸۳/۳
۳	تاسیسات	۴۵۹۷	۱۰	۴۵۹/۷
۴	ملزومات اداری و خدماتی	۱۱۹۳	۱۵	۱۷۸/۹۵
مجموع				۱۱۸۲/۶

جدول (۲۸): نگهداری و تعمیرات سالیانه ماشین آلات و تجهیزات مورد نیاز

ردیف	شرح	هزینه (میلیون ریال)	نرخ استهلاک (%)	هزینه استهلاک (میلیون ریال)
۱	ساختمان	۷۲۱۳	۵	۳۶۰/۶۵
۲	ماشین آلات خط تولید	۱۸۳۳	۱۰	۱۸۳/۳
۳	تاسیسات	۴۵۹۷	۷	۳۲۱/۷۹
۴	ملزومات اداری و خدماتی	۱۱۹۳	۱۰	۱۱۹/۳
مجموع				۹۸۴/۱۹

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

جدول (۲۹): هزینه‌های سالیانه

ردیف	شرح	هزینه سالیانه (میلیون ریال)
۱	مواد اولیه	۲۹۶۶۶/۳۴
۲	نیروی انسانی	۹۷۵/۸
۳	آب، برق، تلفن و گاز	۷۸۹/۹
۴	استهلاک ماشین آلات، تجهیزات و ساختمان ها	۱۱۸۲/۶
۵	نگهداری و تعمیرات ماشین آلات، تجهیزات و ساختمان	۹۸۴/۸۹
۶	هزینه های فروش (۲ درصد کل فروش)	۴۰/۵
۷	هزینه بیمه کارخانه (۰.۰۲ درصد)	۳۰
۸	پیش بینی نشده (۵ درصد)	۱۶۰۰
مجموع		۳۵۲۷۰/۰۳

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

۳-۵- سرمایه در گردش طرح

با توجه به اهمیت فعالیت تولیدی طرح و نیاز شرکت به ذخیره‌سازی مواد و پوشش سایر هزینه‌های جاری طرح جدول زیر سرمایه در گردش طرح را در سال اول بهره برداری مشخص می‌سازد.
به طور معمول حداقل سرمایه در گردش مورد نیاز، معادل ۲۰ الی ۲۵ درصد کل هزینه‌های جاری سالیانه واحد تولیدی است.

جدول (۳۰): برآورد سرمایه در گردش مورد نیاز

ردیف	شرح	مقدار مورد نیاز	ارزش کل (میلیون ریال)
۱	مواد اولیه داخلی	۲ ماه	۳۸۹۳.۷۵
۲	مواد اولیه خارجی	۱۲ ماه	۶۳۰۳.۸۴
۳	حقوق و مزایای کارکنان	۲ ماه	۹۷۵.۸
۴	آب، برق، تلفن و گاز	۲ ماه	۱۳۵.۷
۵	نگهداری و تعمیرات	۲ ماه	۹۸۴.۸۹
۶	استهلاک	۲ ماه	۱۱۸۲.۶
۸	هزینه‌های فروش، بیمه، پیش‌بینی نشده	۳ ماه	۲۷۸
مجموع			۱۳۷۵۴.۳۳

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

۴- ۵- کل سرمایه مورد نیاز طرح

کل سرمایه جهت احداث واحد تولید فوم بسته بندی ۳۲/۳۱۷.۸۳ میلیون ریال شامل دو جز سرمایه ثابت (جدول ۲۳) و سرمایه در گردش (جدول ۳۰) است که به طور خلاصه در جدول زیر آرائه شده است.

جدول (۳۱): سرمایه گذاری کل

ردیف	شرح	ارزش کل (میلیون ریال)
۱	سرمایه ثابت	۱۸۵۶۳/۵
۲	سرمایه در گردش	۱۳۷۵۴/۳۳
	مجموع (میلیون ریال)	۳۲۳۱۷/۸۳

۵- شاخص‌های اقتصادی طرح

در این بخش شاخص‌های مهم مرتبط از قبیل: قیمت تمام شده، سود ناخالص سالیانه، نرخ برگشت سرمایه، مدت زمان بازگشت سرمایه، درصد تولید در نقطه سر به سر، درصد سرمایه‌گذاری ارزی به سرمایه‌گذاری کل، سرانه سرمایه‌گذاری ثابت و غیره برای متقاضیان سرمایه‌گذاری طرح محاسبه می‌شود که در ادامه آرائه می‌گردد.

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

(۱) قیمت تمام شده

$$\frac{\text{قیمت تمام شده}}{\text{ واحد کالا}} = \frac{\text{هزینه سالیانه}}{\text{مقدار تولید سالیانه}} \Rightarrow \frac{\text{قیمت تمام شده}}{\text{ واحد کالا}} = \frac{3529433000}{450000}$$

قیمت تمام شده واحد کالا (ریال) = ۷۸۴۳۱/۸۴

(۲) درصد سود سالیانه به هزینه کل و فروش کل:

هزینه کل - فروش کل = سود ناخالص سالیانه

= سود ناخالص سالیانه ۲۱۰۸۴۷۰۰۰

$$\frac{\text{درصد سود سالیانه}}{\text{به هزینه کل}} = \frac{\text{سود ناخالص سالیانه}}{\text{هزینه کل تولید}} \times 100 \Rightarrow \frac{\text{سود سالیانه به هزینه}}{\text{کل}} = \% ۶۲/۵$$

$$\frac{\text{درصد سود سالیانه}}{\text{به فروش}} = \frac{\text{سود ناخالص سالیانه}}{\text{فروش کل}} \times 100 \Rightarrow \frac{\text{سود سالیانه به فروش}}{\text{کل}} = \% ۶۸/۴$$

(۳) نرخ برگشت سالیانه سرمایه

$$\frac{\text{سود سالیانه}}{\text{سرمایه گذاری کل}} = \frac{\text{درصد برگشت سالیانه}}{100} \Rightarrow \frac{\text{درصد برگشت}}{\text{سرمایه سرمایه}} = \% ۶۸/۴$$

(۴) مدت زمان بازگشت سرمایه

$$\frac{\text{مدت زمان بازگشت}}{\text{سرمایه}} = \frac{100}{\text{درصد برگشت سالیانه سرمایه}} \Rightarrow \frac{\text{مدت زمان بازگشت}}{\text{سرمایه}} = \text{سال } ۱/۴۶$$

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

۶ - میزان مواد اولیه عمده مورد نیاز سالیانه و محل تامین آن

۱ - معرفی مواد اولیه مورد نیاز

جمع‌بندی ماده اولیه مصرفی به همراه میزان مصرف سالانه و هزینه‌های تامین آنها در جدول زیر آورده شده است.

جدول (۳۲): هزینه سالیانه مواد

پلی اتیلن							
ردیف	شرح	واحد	محل تامین	قیمت واحد		مصرف سالیانه	قیمت کل (میلیون ریال)
				دلار	ریال		
۱	پلی اتیلن سبک	کیلوگرم	داخل	-	۱۶۰۰۰	۱/۴۴۰/۰۰۰	۲۳۰۴۰
۲	بوتان مایع	لیتر	داخل	-	۶۰۰۰	۴۵/۰۰۰	۲۷۰
۳	مواد افزودنی (تالک و رنگدانه)	کیلوگرم	داخل	-	۳۵۰۰	۱۵/۰۰۰	۵۲.۵
مجموع							
پلی استایرن انبساطی							
۱	گرانول پلی استایرن قابل انبساط	تن	واردات	۱.۶	۲/۰۰۰	۲/۰۰۰	۳.۸۴
پلی اورتان							
۱	پلی اورتان	کیلوگرم	واردات	۳.۵	۱/۵۰۰/۰۰۰	۱/۵۰۰/۰۰۰	۶۳۰۰
جمع کل							
۲۹۶۶۶.۳۴							

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

۶-۲- معرفی محل تأمین مواد اولیه

بخشی از مواد اولیه از بازارهای داخل کشور و بخشی دیگر از خارج قابل تامین است. پتروشیمی‌های آریا سلول، لاله و سیمرغ از جمله تولیدکنندگان پلی اتیلن سبک به شمار می‌روند. طبق آمار بدست آمده میزان تولید پلی اتیلن سبک تا سال ۲۰۰۷، ۲۱ میلیون تن بوده که تا سال ۲۰۱۶ این ظرفیت به ۲۴ میلیون تن خواهد رسید. با توجه به تولید کافی پلی اتیلن سبک در کشور، ماده اولیه فوم پلی اتیلن در داخل کشور تامین می‌گردد و تولیدات پتروشیمی ایران نیاز داخل را برطرف می‌نمایند.

پلی اورتان هم اکنون از کشورهای نظیر ترکیه به مقدار کافی به کشور وارد می‌شود و مشکلی از جهت در دسترس بودن آن وجود ندارد.

گرانول پلی استایرن قابل انبساط در پتروشیمی تبریز تولید می‌گردد ولی از لحاظ قیمت و کیفیت و نیز توان تامین نیاز بازار قابل رقابت با انواع خارجی به خصوص انواع چینی و اروپایی نمی‌باشد. به هر حال واردات EPS به علت حجم کم ماده اولیه با سختی چندانی روبرو نمی‌باشد و همینطور این ماده از اقلامی است که کمتر دچار اثرات تحریمی خواهد بود. روند سعودی قیمت این ماده اولیه در سالهای اخیر کاملاً مشهود است.

گرانول PE را مجتمع‌های پتروشیمی بسیاران بندر امام خمینی، تبریز، مارون، امیرکبیر و جم تولید می‌نمایند. از آنجاییکه ایران گرانول فوق را تولید می‌کند از نظر تامین مواد اولیه PE با مشکلی مواجه نخواهیم شد.

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

۷ - پیشنهاد منطقه مناسب برای اجرای طرح

انتخاب محل اجرای یک طرح تولیدی عموماً براساس معیارهای زیر صورت می‌گیرد:

- بازارهای فروش محصولات
- بازارهای تأمین مواد اولیه
- احتیاجات و نیازمندی دیگر طرح
- امکانات زیربنایی مورد نیاز طرح
- حمایت‌های خاص دولتی

با توجه به حجم بودن محصول، حمل و نقل آن هزینه‌بر خواهد بود و پیشنهاد می‌گردد چنین واحدهایی در نزدیکی واحدهای تولیدکننده قطعات، ابزارآلات، ماشینآلات، محصولات و لوازم خانگی و ... که نیازمند بسته‌بندی می‌باشند استقرار یابند. از این‌رو وجود چنین واحدهایی در شهرهای صنعتی و شهرکهای تخصصی صنعتی سراسر کشور با توجه به ملاحظات دسترسی به مواد اولیه، توصیه می‌گردد.

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

۸ - وضعیت تأمین نیروی انسانی و تعداد اشتغال

با توجه به فرایند تولید و همچنین نیازمندی طرح برای اجرای امور عملیاتی و ستدی خود،
نیازمند به نیروی انسانی به صورت زیر می‌باشد.

جدول (۳۳): تعداد نیروی انسانی مورد نیاز

ردیف	شرح	تعداد
۱	مدیر ارشد	۱
۲	مدیر واحدها	۲
۳	پرسنل تولیدی متخصص	۱
۴	پرسنل تولیدی (تکنسین)	۱
۵	پرسنل اداری	۲
۶	کارگر ماهر	۳
۷	کارگر ساده	۳
۸	خدماتی	۱
مجموع		۱۴

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

۹- تعیین میزان آب، برق، سوخت و امکانات مخابراتی مورد نیاز

میزان آب، برق و سوخت مصرفی سالیانه این طرح در جدول (۳۴) برآورد شده است.

جدول (۳۴): مصرف سالیانه آب، برق، سوخت و ارتباطات

ردیف	شرح	واحد	صرف روزانه (ریال)	قیمت واحد (ریال)	تعداد روز کاری	هزینه سالیانه (میلیون ریال)					
۱	برق مصرفی	کیلووات	۱۰۰۰	۴۴۰	۳۰۰	۱۳۲					
۲	آب مصرفی	مترمکعب	۳۰	۱۵۰۰۰		۱۳۵					
۳	گاز	مترمکعب	۱۰۰۰	۷۰۰		۲۱۰					
۴	مکالمات، دورنگار و پست					۳۱۲					
مجموع											
۷۸۹											

امروزه اکثر شهرکهای صنعتی و نواحی صنعتی به آب، برق و گاز و تلفن دسترسی دارند لذا در صورت استقرار در این شهرکها و نواحی به راحتی نیاز این واحد قابل تامین می باشد.

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

۱۰ - وضعیت حمایتهای اقتصادی و بازرگانی

۱۰-۱ - حمایت‌های تعرفه گمرکی

همواره بخشی از ماشینآلات از خارج از کشور تامین می‌گردد که پس از تستهای اولیه از طریق گمرک وارد کشور می‌شوند. در حال حاضر برای اینگونه ماشینآلات حقوق گمرکی معادل ۱۵ درصد قیمت ماشینآلات می‌باشد.

همچنین وزارت صنعت، معدن و تجارت در مورد محصولاتی که در داخل کشور تولید می‌شوند، اقدام به تدوین تعرفه‌های گمرکی با درصد بالا کرده است که این امر در راستای حمایت از تولید داخل صورت گرفته است و این امر در توجیه پذیر ساختن تولید داخل موثر می‌باشد.

۱۰-۲ - حمایت‌های مالی

در خصوص حمایت‌های مالی از طرح‌های تولیدی صنعتی در کشورمان باید گفت که این حمایت‌ها صرفاً در سطح ارائه تسهیلات بانکی می‌باشد که این تسهیلات حالت عمومی داشته و برای کلیه طرح‌هایی که از توجیه اقتصادی مناسب برخوردار هستند پرداخت می‌شود. البته دولت و وزارت صنعت، معدن و تجارت در مورد بیشتر محصولات صنعتی دارای سیاست‌های تولید کردن در داخل کشور است و طرحهای اولویت‌دار از تسهیلات مالی جهت تاسیس واحد و نیز

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

سرمایه در گردنش جهت ادامه فعالیت پس از بهرهبرداری واحد و یا کمکهای فنی و اعتباری برخوردارند که فرآیند اخذ آن زمانبر می باشد.

علاوه بر تسهیلات مالی، معافیت های مالیاتی نیز برای برخی از مناطق وجود دارد که بشرح زیر می باشد:

- ۱ - با اجرای طرح در شهرکهای صنعتی، چهار سال اول بهره برداری ۸۰ درصد معافیت مالیاتی شامل طرح خواهد شد.
- ۲ - با اجرای طرح در مناطق محروم ۱۰ سال اول بهره برداری، شرکت از مالیات معاف خواهد بود.

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

۱۱ - تجزیه و تحلیل و ارائه جمع‌بندی در مورد احداث واحدهای جدید

از موازنه پیش‌بینی عرضه و تقاضا چنین بر می‌آید که بازار کشور از وضعیت کمبود برخوردار بوده و حتی پس از بهره‌برداری از طرح‌های در حال ایجاد هر چند میزان کمبود کاهش پیدا خواهد کرد ولی همچنان وضعیت کمبود بر بازار حاکم خواهد بود.

با توجه به اهمیت بسته‌بندی در دنیای امروز و لزوم استفاده از تکنولوژی‌های پیشرفته در راستای افزایش سرعت و دقیق در بسته‌بندی، باید گفت که اجرای طرح‌های جدید تولید انواع فوم بسته‌بندی در کشور توجیه‌پذیر ارزیابی می‌گردد.

شرکت مهندسین مشاور
بهبودگران صنایع کوچک

شرکت شهرکهای صنعتی استان گیلان

۱۲ - منابع و مأخذ

- ۱- پایگاه اطلاع رسانی وزارت صنعت، معدن و تجارت
- ۲- پایگاه اطلاع رسانی گمرک جمهوری اسلامی ایران
- ۳- موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران
- ۴- مرکز اطلاع رسانی شرکت ملی پتروشیمی
- ۵- سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.